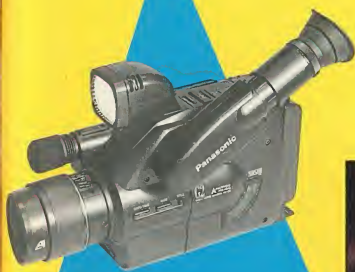

video

magazin

1991.
VII. évf. 10. (51.) szám
Ára: 65 Ft

TESZT:
PANASONIC
KAMKORDEREK

ÍGY
VIDEÓZUNK
MI!

A FANTÁZIA

PRODUCERE

B.B.
A KIHÍVÁS
NAIVÁJA

MEL GIBSON
A LEGEROTIKUSABB
FÉRFI

GRUNDIG KONTEX

GRUNDIG a csúcson!

RAVILL
Kereskedelmi Vállalat

1091 Budapest IX., Üllői út. 51.

Telefon: 134-2550/217, 247 m.

Telefax: 133-1180. Telex: 22-4329

Ön most a Video Magazin legújabb számát olvassa, s természetesnek tartja, hogy egy hónap elteltével e lapból újabb információkat, híreket kap a hóni és a nemzetközi videó- és filmvilág történéseiről, a tékaújdonságokról és a videópiac technikai csodáiról. És igaz is van, hiszen ez évek óta, hónapról hónapra így természetes. A Video Magazin szerkesztőségének szűk kis csapata is örömmel veszi kezébe a legfrissebb példányt, annál is inkább, mert az elmúlt hetekben fontos változás történt a lap életében: amint az az impresszum-ból is kiderül, ezennél a Video Magazin új társaság jelenteti meg. A korábbi kiadó úgy döntött, megszünteti színes lapjai kiadását, így a Video Magazinét is, s azokat áruba bocsátja. Egy pillanattal – veszteséget nem termetlő – lapunk léte is veszélybe került, ám új kiadónk, a Danube Részvénytársaság vezetősége további fanatizát lát a VII. évfolyamának végén járó kiadványban, bízik a szerkesztőség munkájában, ezért az ősz elején megvásárolta a Video Magazin alapítói és kiadói jogait. Így megújult erővel folytathatjuk a magazin készítését, remélhetők az Ön meglepetésére, kedvére, s bevalljuk, a magunk örömeire is. A kiadváltás nem jár automatikusan a lap tartalmának megváltozásával. Továbbra is megtalálja benne a hazai videókiadók újdonságait, a videón is kedvenc színészek sztárportréit. Teszt-rovatunk változatlanul fekre szedi majd a legújabb magnókat és kamkordereket. Tovább kalandozunk a trükk birodalmában is. Szívesen valószínűsítjük meg olvasóink jó videó ötleteit is, ha megírják, miről szeretnének még a magazinban olvasni. Kérem, nézzék el nekünk, ha a hozzánk küldött néhány levélre még nem vagy csak késve kaptak választ, s bizony az is elfordulhatott – remélem, csak elvétve –, hogy egy-egy korábbi kiadói előfizető az ígért ellenére esetleg nem találhatta postaládájában a Video Magazin valamelyik példányát. Ha így történt, kérem, írják meg panaszukat, pótoljuk az elmaradást. Szerkesztőségünk címe, telefon- és telefaxszáma megváltozott; az új adatait ugyanezen az oldalon megtalálják. Nagy örömünkre, természetes módon, ezennél is ott lesz havonta a Video Magazin a standokon, előfizetőink levélsekrényében, minden hónap 24-e táján. Már most érdemes leírom: terveink szerint ünnepi, karácsonyi számunk, több meglepetéssel, már december közepére kikerül majd a nyomdából. Megújult reménnyel üdvözlő a Kedves Olvasót a szerkesztő:

Falus Tamás

Szuperbombázók ● Nőstény-tigrisek ● Piszkos alku ● Aki sárga masnit viselt
A terminátor ● A sztriptíz-táncosnő ● Keresztanya ● Winnetou
A bankár ● Művészi gyilkosság ● Fekete angyal
A halál istene ● A hősök vére ● Hold 44
K – film a prostituáltakról, K2 – az éjszakai lányokról ● Pókok
Úgy érezte, szabadon él ● A menyasszony gönyörű volt
Reflektorfényben a producer: Edward Pressman
A legszexisebb, legerotikusabb férfi: Mel Gibson

Utazóvideók
A trükk birodalma:
a polárszűrő
Teszt:
Panasonic kamkorderek
Így videózzunk mi!
Családi HÍRÖZÖN

- 4
5
6
7
8
9
13

A tenger munkásai 3. 28
Sikerlista 30
Hódító úton a 16:9 32
Anyja lánya: Isabella Rossellini 34
Hajrá, magyarok ● Jönnek a különleges tékák 36
A fantáziafilmek története II. 37
B.B., a kihívás naivája 40

16 Shakma ● Nézz rám, Amerika
● Könyörtelen 43
17 Django visszavág ● Fiatalok, szépek és talán gazdagok ●
20 A gyilkos apáca ● Superman 46
24 California ● Ez is Amerika
27 ● Szicíliai kereszt 47

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
 1111 Budapest XI., Irinyi J. u. 39.
Telefon, telefax: 165-4739
Kiadja a DANUBE Rt.
Felelős kiadó:
 Belán Gábor elnök-vezérigazgató
Szedés: ARGOS Kft.
Színbontás: Révai Repro Kft.
Nyomás: Révai-Öbuda Nyomda Kft.
Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
 bármely hírlapközbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR) 1900 Budapest, XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy postautalvánnyal,
 valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámmal
HU ISSN 0237-5141

SZUPERBOMBÁZÓK

(Supercarrier)

A legénység tülekszik, hogy alkalmazza azon a gigantikus repülőgép-hordozón, amely egy mérföld széles sodrást hagy maga után. A csillag acél hajtest 16 emelet magas, 4 db futball-pálya hosszúságú, a fedélzetén több mint 5000 emberrel, s a világ leggyorsabb, leghalásosabb sugárhajtású repülőgépeivel. A harci gépek pilótáinak hamarosan alkalmuk nyílik, hogy bizonyítsák repülési képzettségüket, ugyanis a repülőgép-anyahajó radarja egy szöveget bombázót észlel a légterben. S a sugárhajtású motorok féltelmetesen feldübörögnek...

Szines, szinkronizált amerikai kalandfilm

Főszereplők: Robert Hooks, Richard Jaeckel, Ken Olandt

Rendezte: Billy Graham

90 perc

Dexin

NŐSTÉNYTIGRISEK

(Tigers in Lipstick)

A film több epizódból áll. Martucci asszony Fironi urat gyilkosság gyanújába keveri, és börtönbe juttatja 10 évre. Amikor Fironi úr kiszabadul a börtönből, azonnal felkeresi a csásós hölgyet, hogy bosszút álljon rajta, de a nő bájai leveszik a lábáról, és ez lesz a veszte. Filippo, a pajkos gyerek egy utcalányt kér meg, hogy a mamájának feltüntetve magát igazolja az iskolában mamaszerepet, hogy az Filippo számára kínosan végződik. Egy híres és gazdag ember özvegyéhez fotóriporter állít be, hogy megörökítse. Az özvegy kihívó kacérsága erotikus fotók készítésére ösztönzi a fotóst.

Szines, szinkronizált olasz vígjáték

Főszereplők: Silvia Kristel, Ursula Andress, Monica Vitti

Rendezte: Luigi Zampa

100 perc

Panoráma

Piszkos alku

(Raw Deal)

Vonaton, motorcsónakon, helikopteren négy férfi érkezik. Hosszú, sötét autóba szállnak. Az autó egy erdő fái közé rejtőzik. Halk kattanással nyílik a kocsi hátsó ajtaja. Hangtompítós, távcsöves puská és egy kalapos férfi jelenik meg. Vastag fátörzsek védelmében kisebb, fából készült raktárpépület oldalához oson. Céloz, meghúzza a ravaszt. Néhány lépésvíre a nagy faház napsütötte verandáján cigarettázó férfi halálos lövéstől találva zuhan a verandát is elérő vízbe. Újabb néhány méter óvatossá előrehaladás, a hangtompítós puská ismét leterít valakit, és ekkor elszabadul a pokol.

Szines, szinkronizált amerikai krimi

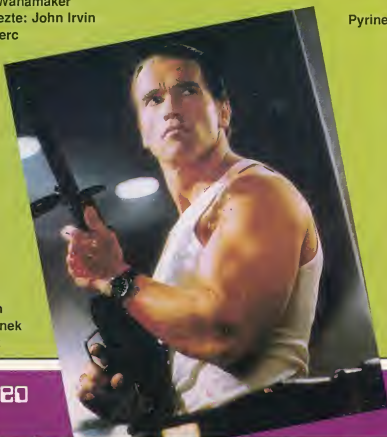
Főszereplők: Arnold Schwarzenegger, Kathryn Harrold,

Sam Wanamaker

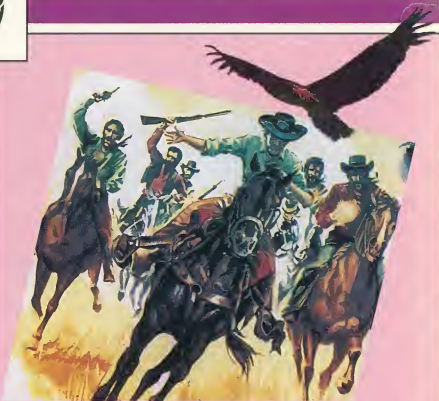
Rendezte: John Irvin

105 perc

Pyrine

16 éven
felülieknek
ajánlott

Aki sárga masnit viselt

(She Wore a Yellow Ribbon)

Az Amerikát átszelő vasút építése heves ellenállást váltott ki az indiánokból, akik összefogtak a fehér telepesekkel szemben. Custer tábornokot és csapatát lemeszárolták. Bretless kapitány lovassági csapata felveszi a küzdelmet a harcias indián törzsekkel. Az indiánok elkeseredetten védelmezik táborukat, de a túl-erővel nem bírnak. A fehér ember lassan rezervátumokba szorítja őket.

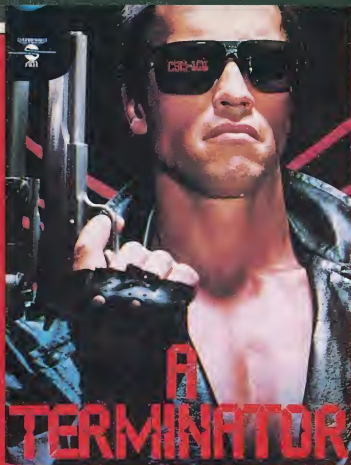
Szines, szinkronizált amerikai western

Főszereplők: John Wayne, Ben Johnson, Victor McLaglen

Rendezte: John Ford

103 perc

Pyrine

(A Halálosztó)

A Terminator azért érkezik a jövőből, hogy megölje Sarah-t, a szép szőke nőt. A gyilkolásra beprogramozott robotnak feladatát mindenképpen el kell végeznie, nehogy a későbbiekben a Sarah-tól származó férfi vezetésével az emberek szembeszálljanak a gépekkel. A hajsza végén azonban a Terminort is elérí végzele.

Szines, szinkronizált amerikai film
Főszereplő: Arnold Schwarzenegger
Rendezte: James Cameron
107 perc

Orion Pictures
Corporation

Keresztanya avagy a zűrös maffiafamilia

(Married to the Mob)

Angela DeMarcónak az elegáns Long Island-i otthonától kezdve mindene megvan, csak egy hibádzik: ha férje, Frankie „Uborka” munkába megy, lehet, hogy nem jön haza vacsorára, és csak óvadék ellenében kerül szabadlábra. Uborkának is van gyengéje: na persze, hogy a nők, és ráadásul Karen, Tony „Tigris” Russó nője. Ezek után nem csoda, ha egy hotel fürdőkádjának hulláiban Uborka és Karen ismerhető fel. Angela végre szabad, új életet kezdene, de ott liheg a nyomában a szerelmes Tigris, annak féltékeny felesége, sőt az FBI is. Nem csoda, hogy a gyönyörű özvegy nyomában mindenütt zűrzavar támad.

Szines, szinkronizált amerikai bűnügyi vígjáték
Főszereplők: Michelle Pfeiffer, Matthew Modine, Dean Stockwell
Rendezte: Jonathan Demme
98 perc

Orion Pictures Corporation

A sztriptíztáncosnő

(Portrait of a Stripper)

Susie Hanson a fiáért mindenre képes... akár önmagát is feláldozza. Férje elvesztése után Los Angelesbe költözik fiával, ahol táncutadástól kíván megélni, de a mulató, ahol dolgozik, egy sztriptízlokál-láncolat tulajdonába kerül. Susie az itteni munkát is vállalja, pedig apósa magándetektívtel figyelte minden lépését, és fia előtt is magyarázkodnia kell. Susie számára vajon van-e kiút?

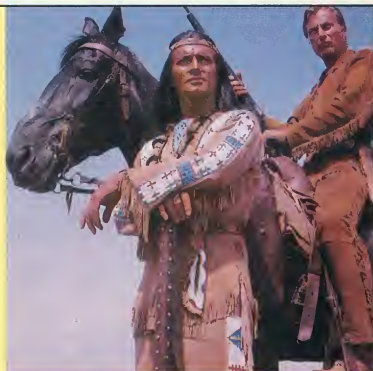
Szines, szinkronizált amerikai film

Főszereplők: Vic Tayback, Allan Miller, Sheree North, Thomas Hill, K. C. Martel, Írta: Ben Masselink. Zene: Arthur B. Rubinstein
Rendezte: John A. Alonzo

Filmways TV
Productions Inc.

WINNETOU

Sokak kedvenc ifjúkori olvasmánya, Karl May regénye kel életre videón.

Szines, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Pierre Brice, Lex Barker, Mario Adorf
Rendezte: Harald Reinl
94 perc

Beta Film

A ZOOM Kft. címe: 1024 Budapest,
Keleti Károly utca 28/a. Telefon: 115-4115
Márkaboltok: Non-stop Videótekák 0-24 óráig
Budapest XIII., Pannónia u. 25. ● XI., Fadrusz u. 14.

A BANKÁR

(The Banker)

Los Angeles, 1989. A várost megbénítja a félelem. Az emberek félnek kimenni az utcára, mivel valahol egy gyilkos jár, aki brutálisan elcsúfított holttestek sorozatát hagyja maga után. A nyomozás során a gyanú egy olyan emberre terelődik, akire senki sem számít: a társadalom kimagasló alakjára, egy multimilliomos bankár... akinek nappal a pénz, éjjel a gyilkolás a szenvedélye...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1989

Főszereplők: Robert Forster, Shanna Reed, Jeff Conaway

Rendezte: William Webb

88 perc

Művészi gyilkosság

(Victimless Crimes)

Színes,
szinkronizált
amerikai film, 1990
Főszereplők: Debra Sandlund,
Craig Beik
Rendezte: Peter Hawley
86 perc

A férj műkritikus, a feleség tehetséges pályakezdő művésznő. Mindketten okos betörők, akik megrendelésre értékes régiségeket lopnak. Névjegykártyájukat „A Macska” felirattal minden alkalommal a tett színhelyén hagyják. A chicagói rendőrség tehetetlen. Egy napon a galériában gyilkosság történik, ahol a nyomozók ott találják az ismert névjegykártyát...

FEKETE ANGYAL

Egy katonai repülőgépeségénél Eddie Gordon a legkiválóbb pilóta, akivel sok a gondja Matt Ryan ezredesnek. Az egyik gyakorlaton Eddie veszélybe sodorja egy kezdő pilóta életét, egy újabb felszálláskor éles lőszerrel tölti fel repülőjét, s egy pilóta halálát okozza. Eddie gépével a sivatagba szökik, s azzal fenyegetőzik, hogy egy egész várost elpusztít. Az ezredes felveszi ellene a harcot...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1990

Főszereplők: Peter Strauss, William Olry

Rendezte: John Mastro

100 perc

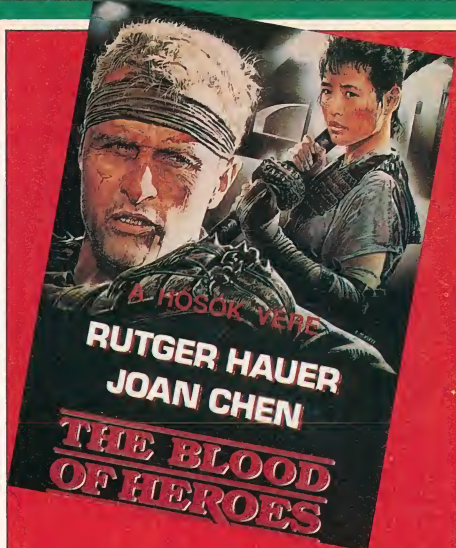
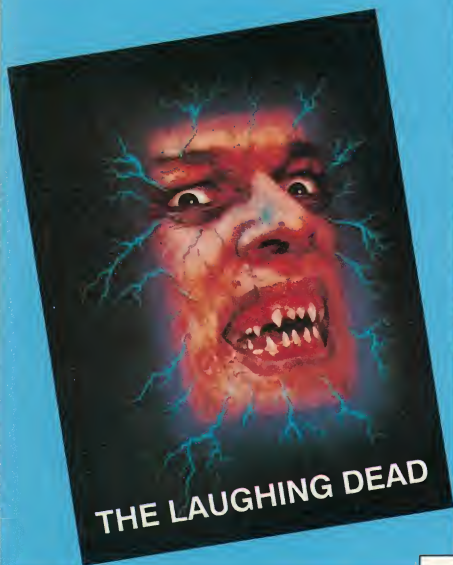

A Video 2000 új címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.
Tel.: 251-1093

A halál istene

A mexikói turistaút eredeti célja, hogy megismerteressen az ókori aztékok és maja kultúrával és a mai modern szertartásokkal. Az utasok rádöbbennek arra, hogy furcsa világba kerültek, ahol a valóság és az álom keveredik, különös erőszak uralkodik, normális embereknek kell kétségbeesniük, halálos társasjátékokat játszani.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Tim Sullivan, Wendy Webb
Rendezte: S. P. Somtow

A hősök vére

Valamikor a jövőben... Az egyetlen sport, amely életben maradt az elpusztult világban, az a brutális „jugging”. Lábak törnek, testek roncsolódnak, arcok sebesülnek, miközben a futók a győzelemért harcolnak, hogy bejussanak a profi ligába! Amikor Sallow (Rutger Hauer), egy kegyetlen „jigger” harcban elveszti egyik legfontosabb játékosát, befogadja Kiddát (Joan Chen), egy fiatal kezdő nőt, aki olyan éhes a győzelemre, hogy inkább meghalna, mint hogy veszítsen.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Rutger Hauer, Joan Chen
Rendezte: David Peoples

VICO

Hold 44

Mikor már a földnek nincs természeti kincse, melyet kiaknázhathatnak, ideje, hogy a Holdhoz forduljanak. A 44-es Holdhoz. Michael Pare a főszereplője ennek az eseménydús sci-fi kalandfilmnek, mely 2038-ban játszódik. Halálos harc tombol a rivális nemzetközi vállalatok között a megfizethetetlen bányászati bolygóért!

HOLD 44

Színes, szinkronizált
amerikai film
Főszereplők:
Michael Pare,
Malcolm McDowell
Rendezte:
Roland Emmerich

K – Film a prostituáltokról

K2 – Az éjszakai lányok

A Rákóczi tér neve fogalom. De kik és hogyan élnek ott, ahol a legösszesebb mesterség virágzik? Ezt mutatja be az első film.

A K2 az éjszakai bárók, hotelek, előkelő mulatók világába vezet el a nézőt, az éjszakai lányok világába...

Szines magyar filmek, 1988

Mindkettő rendezője: Dobray György
95 és 88 perc

PÓKOK

Péter katonafeje alatt újsághirdetés révén levelezni kezd egy Ági nevű lánnyal. Leszerelése után egy müncheni egyetem hallgatója lesz, és elmegy az Ági által megadott címre, hogy ott szobát kérjen. A lakásban négy „elragadó” öregasszony él, akik mindent elkövetnek, hogy Péter kifogástalanul érezze magát. Vajon miért nem fedi fel kilétét Ági, az egyre titokzatosabbá váló levelezőpartner?

Szines magyar-NSZK-beli
krimi, 1989

Főszereplők: Camilla Horn,
Alice Treff, Herta Schwarz
Rendezte: Erdöss Pál

Úgy érezte, szabadon él

A hazai kábítószerelés okait kutatja a film, melyben meghallgathatunk narkósokat, orvosokat, hallhatjuk a szociológus, a jogász, a lelkes, a pap, a pszichiáter, valamint Nagy Ferő véleményét is – a Beatrice zenéjével.

Szines magyar film, 1988
Rendezte: Vitézy László
126 perc

A menyasszony gyönyörű volt

Giuseppe, a kamaszkodó fiú egyedül él anyjával, Mariával egy kis szicíliai hegyi faluban, ahol ősi törvények élnek: az elhagyott asszonynak akkor is hűnek kell maradnia férjéhez, ha az sohasem tér vissza. Az új, fiatal falusi orvos megismerkedik Mariával, s egymásba szeretnek. Maria barátja, felfedezve, hogy Giuseppe csaknem felnőtt férfi, kikezd a fiúval...

Szines,
magyarul beszélő
magyar-olasz film,
1986

Főszereplők:
Angela Molina,
Massimo Ghini,
Stefania Sandrelli
Rendezte:
Gábor Pál
101 perc

Reflektorfényben a producer *Edward Pressman*

„A mozik a ma katedrálisai. A távoli jövőben élő emberek megnézik majd munkáinkat, és azokból megtudják, micsoda idő, pénz, tehetség és erő rejtett a készítőikben. És talán – remélhetőleg – elcsodálkoznak, és azt gondolják, hogy megérte.”

Élvezi az üzleti csatározásokat és érzéke van a jó mozihoz. Tiszteli a művészetet még a kommersz filmekben is. Jó üzleti érzékkel lavírozik a filmkészítés költségei és a színvonal keskeny ösvényén. Receptje a kiszámíthatatlanság.

Edward R. Pressman 1944-ben született New Yorkban. Apja, egy játékgár tulajdonosa úgy vélte, hogy fia egyszer majd folytatja az üzletet. Az ifjú Edward ugyan szívesen játszadozott a papa termékeivel, de felszerdülve inkább a humán tudományok érdekelték. Filozófiát tanult a Stanford Egyetemen, majd a család nyomására – meg akarták vonni szerény zsebpénzét – Londonba ment, hogy ott folytassa a közgazdaságtani tanulmányait. Megszerezte a kellő képesítést, de a mozit jobban szeretete, mint a játékszereket. Így hát úgy döntött, filmproducer lesz. Hollywoodban ez tulajdonképpen nagyon könnyen megy. Aki nem talál magának más állást, kinevezi magát Executive-, Associate-, Co- vagy Line-producernek és természetesen production managernek is. Hogy ezek mit csinálnak, azt senki sem tudja, mivel nincs pontos leírása egyik munkakörnek sem. Hogy Edward Pressman mennyire valódi producer, azt az bizonyítja, hogy a nevével fémjelzett alkotások háromnegyede rendszeren ott szerepel a mozik műsorán.

AZ OPERAHÁZ ELŐFANTOMJA...

Pressman húsz éve írhatja azt a névjegyre, hogy producer. Új tehetségeket fedez fel, nem fél a kockázattól, és bármikor kész elhagyni Hollywoodot.

Az első ismertebb alkotás, amelynek producere volt, Paul Williams *The Revolutionary* című filmje. A mozi egy forradalmár életéről szól – Jon Voight alakítja kitűnően –, arról a radikáliszmusról, amely nincs sem helyhez, sem időhöz, sem forradalomhoz kötve. Pressman már sokat hallott az ifjú hollywoodi „lázadóról”, Brian De Palmáról, aki gyakran Godard-nak képzelte magát, de kénytelen volt a filmstúdiók között házalni filmötleteivel. A *Sisters* megtetszett Pressmannek, így rendelkezésre bocsátotta a szükséges pénzt, s végül egy erős hitchcocki hatást hordozó, de nagyszerű film született, amelynek sikere után Pressman szívesen támogatta De Palma újabb filmtervét, a *Phantom of the Paradise*-t, amely az Operaház fantomjának egyfajta feldolgozása. A film eredeti címe Fillmore fantomja volt, Bill Graham San Franciscó-i rock-csodapalotájának tiszteletére, de Graham beperelte a produkciót, ezért meg kellett változtatni a forgatókönyv néhány epizódját. Végül minden rendbe jött. A filmet a Columbiának adták el, a cég nagy előleget adott a független produkciónak, majd forgalmazni kezdte, de csak rövid ideig. A Fantom... eltűnt a ködben.

A Wall Street-i Tőzsdecápák,
Oliver Stone rendezésében

FASSBINDERTŐL SCHWARZENEGGERIG

Pressman mindig szívesen támogatja azokat a produkciónkat, amelyeknek művészi értékéről meg volt győződve. Rainer Werner Fassbinder, a német mozi saját nemét kedvelő fenegyereke nem talált produceret első amerikai filmjéhez, a *Despair*-hez. Pressman már ismerte a rendező korábbi munkáit, így habozás nélkül felvállalta a filmet. Hasonló dolog történt Wolfgang Petersen *Das Boot* (A tengeralattjáró) című filmjével. Pressman gondosan áttanulmányozta az exhaditudó-

sító, Lothar-Günter Buchheim könyvét, amely második világháborús haditengerész-szolgálatának egy tengeralattjárós kalandjáról számol be. Az acélhengerbe zárt tengerészek nyomorúsága, a céltalanság, a kiszolgáltatottság szörnyű drámája nagy hatással volt a producerre, így Petersennek nem kellett túlságosan takarékoskodnia.

1967-ben Pressman egy rövidfilmben meglátta „Mr. Body”-t, azaz Arnold Schwarzenegger-t. Egyik barátja, egy képregény-kiadó tulajdonosa, Ed Summer megjegyezte: Ez a fickó kitűnő *Conan* lehetne. Ki az ördög az a Conan? – tűnő-

dött a producer, de a dolog megmozgatta a képzeletét. Gyorsan megszerzett minden szükséges anyagot: könyveket, képregényeket és albumokat, amelyeknek mind az illusztris figura volt a főhőse. Pressman rájött, hogy ez az alak filmvászonra való, de óvatosságot tanúsított. A nagy üzletember lévén, jó darabig meditatált a dolgokon. 1981-ben 25 000 dolláros szerződést kötött Schwarzenegger-

rel, ez a mai gázsijának mindössze egyhuszada volt... John Miliust kérte fel a rendezésre, akiről közismert volt, hogy imádja az elmúlt korok hőseit, akár léteztek, akár csak a fantázia termékei. Milius Robert E. Howard regényei nyomán Oliver Stone-nal megírta a forgatókönyvet, s az osztrák body builderből sztár lett. A film világszerte több száz millió dollár hasznot hozott, ez magát a producort is meglepte, így gyorsan leköttötte a folytatások jogát is. A második résszel – Conan, a pusztító – kapcsolatban viszont az a döntés született, hogy könnyedebb hangvételűnek kell lennie Milius komor víziójánál. Pressman átadta a jogokat Dino De Laurentiisnek, jó pénzért persze, s elkészült a film, amelynek már nem volt olyan áttűtő sikere, mint az elsőnek, de végül nem fizetett rá senki.

VIDEOTÉKÁK – VISZONTELADÓK FIGYELEM!

Előző tájékoztatónk óta örömmel tudatjuk Önökkel, hogy folyamatosan bővülő kínálatunk szeptembertől újabb forgalmazók kiadásával bővült. Az elmúlt időszakban 500 üzleti kapcsolatot alakítottunk ki, szolgáltatásunk kedvező fogadtatásra talált. Jelenleg 18 forgalmazó (MOKEP, FOKUSZ, ZOOM, SUPER VIDEO, ÖKM, VIDEA, STUDIO SALDO, VIDEO 2000, VIDEORENT, INTERVIDEO, TELEVIDEO, ADA...) legújabb és régebbi filmjei között válogathat egy helyen, természetesen azonos jogokkal és árakkal! A sikeres téka titka a mielőbbi választék bővítése, legyen az első! KÖZÖTT!

NEM KELL SOKAT MENNIE! ITT A VIDEO NÍVÓ ÜGYNÖKSÉG!

Várjuk szeretettel:

Címünk:

Bp., 1081 Köztársaság tér 10.
Telefon: 113-9837. Fax: 134-5426.

Nyitva tartás: 8–17-ig H–P-ig

ELŐBB A BÁBUK, AZTÁN A MOZI

Az üzleti szempontok mindig fontos szerepet játszanak a filmforgalmazásban, főleg akkor, ha egy mozi jellegzetes szereplő játékguraként is

A fantázia akciódús terméke
a Cherry 2000-ben

Hívd a rádiót! (Talk Radio)

Sigourney Weaver és
Michael Caine a Diplo-
más örömlányban

Schwarzenegger,
még kilenc évvel
fiatalabban, a Conan,
a barbárban

megjelenhetnek. A Conan-figu-
rák jogát a Mattel Társaság vá-
sárolta meg, de amikor meg-
nézték a filmet, túl kegyetlen-
nek találták, így lemondtak az
alakok piacra dobásáról, he-
lyette inkább a Világegyetem
urainak alakjait választották. A
bábuk már a dobozokban sora-
koztak, már csak a mozi hiány-
zott. Pressman, az egykori já-
tékgyáros papa tapasztalataira
hagyatkozva, elvállalta a mozt,
hiszen a nagy izmú hősökkel a
Conan kapcsán már jókora üz-
leti sikert mondhatott magáé-

nak. A *Masters of the Univer-*
se-ben Dolph Lundgren volt az
ügyeletes Muszkli Miska, aki jól
forgatja a kardot, és képes le-
győzni az összes gonoszt.

Edward R. Pressman függet-
len producer mára nagy név lett
a film világában. Íróasztala állan-
dóan tele van borítékokkal, ame-
lyekben forgatókönyveket, ötle-
teket, fotókat küldenek neki. Ez-
zel együtt Pressmannak egy do-
log a fontos, hogy álmait meg
tudja valósítani. Most már pénz is
van hozzá...

Trethon Judit

Edward Pressman filmjei

1969	Out of It	1985	Plenty
1970	The Revolutionary Paradise Alley	1986	Crime Wave
1971	Dealing		Half Moon Street (Diplomás örömlány)
1973	Badlands Sisters		True Stories
1974	Phantom of the Paradise		Cherry 2000
1978	Despair	1987	Good Morning, Babylon
1979	Diane		Masters of the Universe
1980	The Hand		Walker
1982	Conan the Barbarian		Wall Street
	Das Boot	1988	Talk Radio

EXKLUZÍV

a szépségért,
az egészségért

Komplex fogyasztó program	leszoktatás, fejfájások, mozgásszervi
Helyi fogyasztás (has, csípő, comb)	betegségek, egyéb betegségek kezelése)
Solárium	Lézerakupunktúra
Természetes gyógymódok	Talpmassage
Akupunktúra (éhségcsillapítás, dohányzásról)	Svéd massage Kínai massage Szakorvosi ellátás

Szeretettel várjuk hétfőtől péntekig 8-20 óráig

EXKLUZÍV

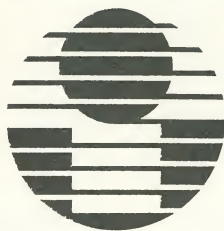
Osztrák-Magyar Kft.
Budapest XII., Ágnes u. 28.
Tel.: 1-86-86-77

A RAMOVILL HI-FI ÁRUHÁZ

Bp. V., Belgrád rkp. 22
tel.: 1382-719, 1382-735

AJÁNLATA!

HITACHI, PANASONIC, SONY, AKAI,
ITT NOKIA televíziók,
kamkorderek, videók tartozékai,
AUDIÓ- és VIDEÓ-kazetták,
összekötő kábelek nagy választékban!
FUBA, KATHREIN, SATEX egyedi,
nagyközösségi műholdvevő
és AM mikro rendszerek telepítése.
Bp. V., Sörház u. 1. sz. alatti
ALKATRÉSZBOLTUNKBAN
nagy választékban kaphatók videófejek
és más videóalkatrészek.
Tel.: 1181-456

INFORMATÉKA KFT.

1067 Budapest, Teréz körút 31.
Telefon: 132-2562, 131-1986, 131-1786
Fax: 131-1786 • Telex: 20-2701 itkft
Vidéki irodáink:
Debrecen, Béke útja 51. Telefon: (52) 21-568
Pécs 7624 Asztalos J. utca 33. Telefon: (72) 25-545

Camcorderek

SONY: CCD-TR 45, CCD-TR 50, CCD-TR 55, CCD-TR 75, CCD-V200, CCD-V 5000
PANASONIC: NV-MC 20, NV-M 7, NV-M 25, NV-MS 70, NV-MS 90, NV-MS 1 (M-8000)
JVC: GR-A1, GR-S 707, GF-S 1000

Videomagnók

SONY: SLV-262EE, SLV-282EE, SLV-363EE, SLV-474, SLV-656 Hi-fi, SLV-777 Hi-fi,
EV-S 1000 HIB, EV-A200(8), EV-S 650PS(8)
PANASONIC: NV-J30EE, NV-J35EE, NV-F65EV, NV-F75, NV-G500, NV-J700, NV-FS100,
NV-W 1E
JVC: HR-D520, HR-D530E, HR-D960, HR-S5500, HR-S 5800

Feliratozók, lámpák, mikrofonok, kábelek, canon csatlakozók, hang- és videomixerek,
editálók.

SONY, JVC, PANASONIC professzionális rendszereket rövid határidőre szállítunk.

Kazetták: BÉTA, BÉTA SP, U-matic stb.

Toprekám

A legszexisebb, legerotikusabb férfi

„A mozinak ma kivételes eseményekre van szüksége, olyan sztorikra, amelyek új dimenziókba hatolnak, és olyan filmekre, amelyek formailag is szakítanak a múlttal.” A forgalmazó Warner Bros. cég ezekkel a szavakkal indította el világhódító útjára 1979-ben egy ausztrál filmrendező új típusú moziját – az *Őrült (Mad)*

Maxet, s egy szintén hódító színészt a sztárúton, akit úgy hívnak:

MEL GIBSON

Új típusú, mert akkortájt amolyan övön aluli ütésekként hatott e randalírozó gépcsoadák roncsokkal és tépett testrészekkel kísértpermanensországtüsz-szeccsapásaiból álló bomlott agyú rémlátomás, melyhez képest a kaotikus zürzavar egy világos és szabatosan megfogalmazott jövőképek tekintetű. A motoros „új barbárok” fasisztoid csapatát a mindig akcióképes autós barbárok díszpéldánya, Mad Max, a szuperrendőr üldözi, akit a közönyös hivatástudat mellett ezúttal személyes érzelmek is motiválnak – a legállatiasabb sópredék, amely valaha is megjelent a vásznon, legázolta az egész családját. Így tehát Mel Gibson, akin csikorog a csizma, feszül a fekete bőrszerkő, reccsen a cipzár, kapja magát, s beugrik a föltuningolt autójába, aután indít, sebességbe rakja, majd felbőgő motorral nekiereszti Musztángját a végtelen országútnak. Kifejezéstelen arcát, vizenyős tekintetét látva az ember még másfél órát sem jósolt az ellenfeleinek. Négy és fél lett belőle!

George Miller filmje egyszerűen szétrobbantotta a mozikat,

hatása végsőpórt a fantasztikus filmek műfaján is. S ahogy az már lenni szokott, hőse, a „robotzsaru”, „az utolsó hős”, a lézengő, munkáját és identitását veszített (kül)városi fiatalság eszményképe lett. Akarta, nem akarta, Mel Gibson egy csapásra sztár lett. Ő maga így magyarázta a sikert: „Szerencsére szörnyen fotogén vagyok. Tudja, hogy van az a kamera mágiájával: vannak gyönyörű nők, akik a filmen csúnyák, mások viszont akármilyen jelentéktelenek élőben, végzetes asszonnyá válnak a celluloidszalagon. Valahogy így vagyok ezzel én is. Hívhatja ezt mágiának, karizmának, adottságnak vagy aminek akarja.”

McKussen filmgyűnyök és tehetségkutató ennél talán jobban fogalmazott, amikor évtizedes tapasztalatával azonnal rátapintott Gibson titkára: „Jelenleg ő a legkifülsőbb felnőtt, ugyanakkor a legrettebb kislány a piacon”. A legrettebb kislány 1956-ban, hatodikként született egy New York-i vasúti fékező tizenegy gyermeke közül. A család életében akkor következett be nagy változás, amikor édesap-

ja egy súlyos baleset következtében megrokkant. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy volt biztosítása, az összeget kézhez kapva hátat fordított Amerikának, s egy kis farmot vásárolt Ausztráliában. Mel kissé ironikusan azzal magyarázta ezt később, hogy „apám még időben el akarta kerülni, hogy Vietnam-ba vigyenek”.

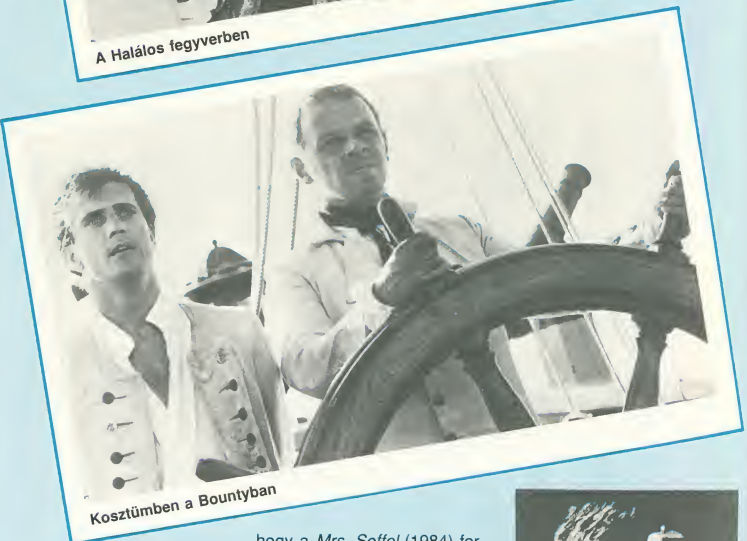
Ha hihetünk neki, még álmaiban sem gondolt arra, hogy színész lesz belőle egykoron. Újságírónak, sőt lelkipásternek készült, s hogy végül az állami színiakadémián kötött ki, az csupán a véletlen, azaz egyik nővére műve. Ő adta be ugyanis Mel tudta nélkül a jelentkezési lapját. A többi már ment, mint a karikacsapás, legalábbis színészvonalon, mert a baráti kapcsolatokban nehezen oldódó, zárkózott srácként ismerték meg őt a többiek. 1976-ban Rómeóként diplomázott – kitűnőre. „Azután szólt az egyik haverom, hogy filmet akar csinálni. A többit már tudják.”

Abban a bizonyos első filmjében – *Nyári város* (1978) – közelebbi ismeretségbe került a szőrffel, s ez a szerelem a továbbiakban is tartós maradt. (Ez volt a film egyetlen pozitívuma.) Rögtön ezután következett az *Őrült* (*Mad*) *Max*, amely fenekestül fordította fel Gibson életét. Sorozatban jöttek a főszerepek, igaz, egyelőre még csak különböző ausztrál produkciókban. Ezek sorából magasan kiemelkedik a földrész legnevesebb rendezővel, Peter Weirrel készített két filmje, a *Gallipoli* (1981) és a *Legveszélyesebb élet éve* (1982).

A *Gallipoli* az első világháború egyik eleve felesleges és elhibázott, kudarcra ítélt akcióját, az ANZAC-haderőnek (Australian and New Zealand Army Corps) a Dardanelláknál végrehajtott eltérő támadását, illetve előzményeit idézi föl. A történet azonban mégsem annyira az ANZAC-osok úticéljáról szól, hanem magáról az utazásról. Inkább az emberekre összpontosít a film – közöttük Frankre, a Gibson által alakított rámenős, nehezen kezelhető katonára –, nem pedig az eseményekre. Így vált a mozi – Peter Weir szavaival élve – egy „intim hőskötelménnyé”. A *Legveszélyesebb élet évének* szenzációra éhes ausztrál újságírója a világ másik pontján bonyolódik drámai kalandok-

A Halálos fegyverben

Kosztyűmben a Bountyban

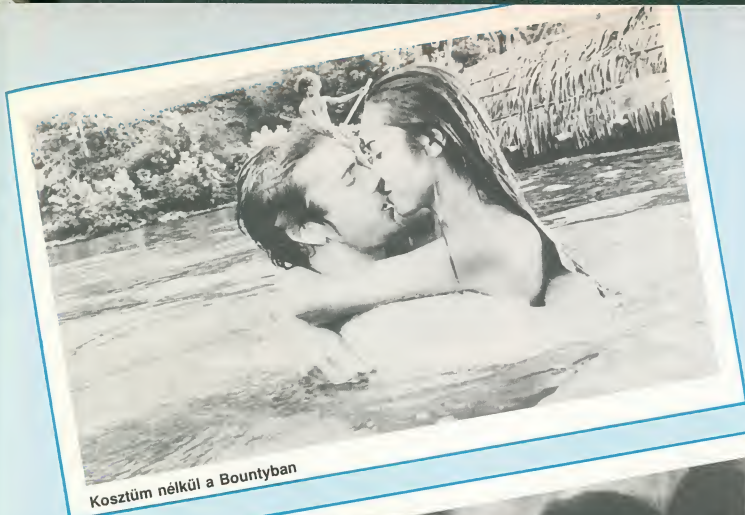
ba. 1965-ban vagyunk Indonéziában, a kommunisták ellen indított hajótámadászat kezdetén. S bár Gibsonnak végül teljesül a vágya, a szakmai siker, a kommunistákvezetőjével összehozott riport, a szemtanúként átélte események kitörhetetlenül beivódnak emlékezetébe.

Az ausztrál sikerkovácsok ténykedését már Hollywood sem nézhette tovább tétlenül. A legegyszerűbb s legjobban bevált régi fogást alkalmazta velük szemben is – mesés ajánlatokkal magához csábította őket. Gibson alig több mint egy év alatt négy filmben is játszott. Könnyen felejthető alkotásokban, mint például A *Bounty* (1984) új változatában. Sokkal rosszabb számára,

hogy a *Mrs. Soffel* (1984) forgatása idején ittas vezetés miatt rövid időre rács mögé került. Ezt követően 18 hónapra eltűnik a világ szeme elől – nem kap, de nem is vállal szerepeket. Visszamegy Ausztráliába, s a *Mad Max*-ért – időközben elkészült a 2. rész is – kapott gázsijából Sydney közelében vásárol birtokot magának, s marhatenyésztésre adja a fejét. A pával (s a cigarettával) sajnos később sem szakít, bár a tömény helyett inkább a sört részesíti előnyben. „*Valóban nem pletyka, négy-öt üveg sörrel kezdem a napot. Egyébként napközben nincs folytatás.*”

A félig-meddig önkéntes visszavonulását néhány jóakarója azzal magyarázta, hogy nem bírta a megterhelést, s idegösszeroppanást ka-

Kosztüm nélkül a Bountyban

Filmjei:

Nyári város (Summer City, 1977) r: J. Frazer

Őrült (Mad) Max (Mad Max, 1979) r: George Miller (bemutatott)

Tim (1979) r: Michael Pate
A Z-egység küldetése (Attack Force Z, 1980) r: Tim Burstall
Gallipoli (1981) r: Peter Weir (bemutatott)

A legveszélyesebb élet éve (The Year of Living Dangerously, 1982) r: Peter Weir
Mad Max 2 (1983)

r: George Miller (Intervideo)
A folyó (The River, 1983)

r: Mark Rydell

A Bounty (The Bounty, 1984) r: Roger Donaldson (bemutatott)

Mrs Soffel (1984) r: Gillian Armstrong

Mad Max 3 – A viharkupolán túl (Mad Max 3 – Beyond the Thunderdome, 1985)

r: George Miller és George Ogilvie (Intervideo)

Halálos fegyver (Lethal Weapon, 1987) r: Richard Donner (Intervideo)

Az utolsó csepp (Tequila Sunrise, 1988) r: Robert Towne (bemutatott)

Halálos fegyver 2 (Lethal Weapon 2, 1989)

r: Richard Donner (Intervideo)
Palimadarak (Bird on Wire, 1989) r: John Badham (bemutatott)

Air America (1990) r: Roger Spottiswoode

Hamlet (1990)

r: Franco Zeffirelli

Az utolsó csepp

pott. „Ha Hollywoodban élsz – válaszolta Gibson –, és mégis elmegy a kedved ettől az egész felfordulástól, azt a szakmában idegösszeroppanásnak nevezik. Egyszerűen szükségem volt arra, hogy több időt tölthessek a családommal, hogy egy kis levegőhöz jussak.”

A család az egyik legbiztosabb pont Mel Gibson életében. Robin Moore, a feleség, hat gyermekük (köztük egy ikerpár) édesanyja úgy nyilatkozott egyszer, hogy szerinte Mel a világ legjobb édesapja és családfeje, lévén hogy már több mint egy évtizede a legnagyobb megértésben élnek. Gibson egyébként annak ellenére, hogy a legkülönbözőbb közvélemény-kutatások egybehangzó állítása szerint a filmvilág legszexisebb, legerotikusabb férfinak (s melles-

leg az akciófilmek félelmet nem ismerő sztárja), legendásan bántatlan nőügyekben, a házasságába is állítólag úgy csöppent bele, hogy Robin kérte meg a kezét, s ő igent mondott. Ennél nagyobb gondot már csak az ágyjelenetek forgatása okoz számára!

1987 – a nagy visszatérés éve. A Halálos fegyver önpusztító életmódot folytató zsaruhőse (ő maga a halálos fegyver!) újból az érdeklődés középpontjába emelte Gibsont, s az érdeklődés (ezúttal is) tartós maradt. A sztáralúrtóktól mentes sztár sorozatban hozta magát, a Halálos fegyver 2 (1989), a Palimadarak (1989) és az Air America (1990) mind-mind kasszasiker. Különösen jól állnak neki a fekete komédiák, jobban mondva azon típusú akciófilmek, amelyeket kicsit mulatságosabbra, képregényszerűbbre vettek.

„Azt akartuk, hogy a film(ek) hangneme lágyabb legyen, akkor is, ha a cselekmény túldimenzionált – bár sohasem valószínű!”

Lehet, hogy éppen ez volt a baj a Hamlettel (1990), amelyet a filmvilág (s a közönség) nagy megrökönyödésére Franco Zeffirelivel hozott össze. Hogy miről szólt az elképzelés? „Egy emberből, aki megütötte magát, és most a bosszún töpreng. Az egész mű folyamán jószíriével két kézzel marcangolja magát, és ez eléggé hasonlít ahhoz a Riggshez, akit a Halálos fegyverben játszom.” Hiába árado-

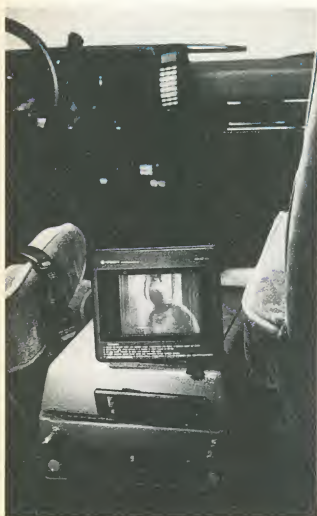
zott róla a rendező, a színész-kollégák, a film csúnyán megbukott.

A közönség azonban nem felejtí kedvencét, a Max-trilógiából és a Halálos fegyver(ek)ből ez idáig több mint 6 millió videókazettát adtak el világszerte. És ezek csak a hivatalos adatok! Gibson tehát változatlanul a legmenőbb, legkeresettebb sztárok egyike, aki szerint mégis egyetlen állandó hazudozás az élete, mert a színészet a hazugság legfőbb jele. Persze itt nem holmi sötét hazugságról van szó, sőt mi magunk is arra törekszünk, hogy a hazugság minél hitelesebb legyen. Más szóval feltételezünk és elfogadunk valamit, ami valójában nem igaz.”

Szilágyi G. Gábor

Utazó videók – egyelőre dollárezrekért

A világ vezető elektronikai nagyvállalatai hónapról hónapra gondoskodnak róla, hogy a videofil, vagyis a videókultúrára éhes közönség újabb és újabb csodaberendezésekkel gazdagodjon, hogy az unalmas, „videómentes” órák száma csökkenjen. A sikerfilmek iránti érdeklődés és az üzleti érdekek találkozásának legutóbbi példája a „car video system”-ek megjelenése a piacon. Az autókba, kisbuszokba épített berendezések, úgy tűnik, máris nagy népszerűségnek örvendenek, elsősorban Amerikában. Különösen azóta, hogy a japán Hitachi cég előrküldt 2590 dolláros felszerelésével, mely – amerikai árviszonyokat figyelembe véve – olcsó terméknek mondható. Az új készülék egy apró VP-F1 hi-fi VHS VCR-t, egy MCM-5-ös 12,7 cm-es LCD monitor, természetesen távkapcsolóval. A pöttömnyi, ám annál praktikusabb videóberendezést általában kiváló erősítővel egészítik ki, így aztán mozitéri hangminőséget tudnak előállítani az utastérben.

Felmerülhet a kérdés, vajon nem nő-e így módon a közlekedési balesetek száma? Minden jel szerint: nem. A legtöbb állam hatósága tiltja a monitork, „közveszélyes használatát”, vagyis a képernyőt tilos olyan helyre szerelni, ahol a vezető is láthatja. A felmérések azt mutatják, hogy mióta az autós videók piacra kerültek, a hollywoodi autótulajdonosok mind gyakrabban fogadnak sofőrt a hosszabb utakra, ők pedig a hátsó ülésen kényelmesen elhelyezkedve nézik kedvenc filmjüket vagy klipjeiket.

Olyan jelenségekről is beszámolnak az amerikai újságok, amelyek a rendszer továbbfejlesztéséről tanúskodnak. Egyes családok a gyerekek számára kedves videójátékokat szereltek fel a kocsik belső oldalfalára, s míg az egyik szülő vezet, a csemeték – rosszkodás helyett – videópárbjokat vívnak a több száz kilométeres utazásokon. Megint mások úgy biztosítják a nyugalmas vezetést, hogy minden gyereknek külön fejhallgatót szerelnek fel...

A TRÜKK BIRODALMA

III.

A kamkorderek mai és majdani kezelőinek ajánlott sorozatunk témája ezúttal:

A polárszűrő

A szűrő célszerű alkalmazásához ismernünk kell néhány alapvető fizikai meghatározást.

LINEÁRISAN POLÁROS FÉNY

A fényforrásból kilépő elemi fény-sugár elektromágneses hullám, melyre jellemző, hogy haladási irányára merőlegesen minden irányban rezgést végez. Ha ez a számtalan rezgési síkból álló fény ferde szögben, kb. 32°-ban egy üveglapnak ütközik, egyik része megtörve áthalad rajta, másik része (az üveg mindkét felületéről) visszaverődik. Bennünket ez utóbbi fény érdekel, mert ennek más a tulajdonsága – csak egy meghatározott síkban rezg. Ez a lineárisan polarizált fény. (Lásd 1. ábra.) Az üveghöz hasonlóan viselkedik sok más tükröződő felületű anyag (pl. lakkozott bútort, műanyag tárgyat, az üstöt, sőt testünk bőre is). Viszont a fémek anyagokat megvilágító természetes fény a visszaverődés után is megtartja eredeti tulajdonságát, nem lesz poláros. (Ismeretes, hogy a tükrőre ferde szögben beeső fény kétszeresen tükröződik vissza: egyrészt az üveg felszínéről, másrészt a fémes hátoldalról. Míg az üveglap esetében mindkét visszaverődés poláros, addig a tükrőnél csak a felszíni az, a fémről visszaverődő viszont természetes fény marad.) Ahhoz, hogy a közönséges fény maximálisan polarizálódhasson, a síkkal bezárt beesési (ill. visszaverődési) szögének 31°-33°-osnak kell lenni. (A tárgy meghatározás a különböző anyagok egymástól eltérő elemi szerkezete miatt adódik.) Kisebb vagy nagyobb szög esetén a fény csak részben poláros. 0° és 90°

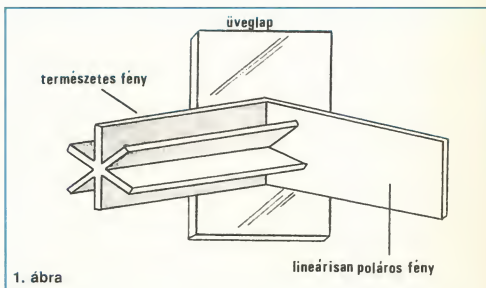
közében a tükröződő fény nem polarizált.

A tiszta kék égbolt két különböző tulajdonságú fényből áll – lineárisan polárosból és nem polárosból. A természetben a légkör molekuláit különböző szögben éri a nap, ettől függ a visszaverődési szög – azaz egyes napszakokban máshová kerül az égboltban a poláros és inpoláros zóna. A legerősebb poláros mező azon a sávon található, amely a napot a kamerával összekötő vonal irányára merőleges. (Lásd 2. ábra.) A teljesen fedett égboltnak sehol nincs poláros mezője.

A LINEÁRIS POLÁRSZÜRŐ ELVE, MŰKÖDÉSE

A polárszűrő többnyire két üveglap közé ragasztott műanyag fóliából áll. A fólia mechanikai nyújtásával érik el, hogy a beleágazott, szabad szemmel láthatatlan tűszerű jód-kíninszulfát kristályok egymással párhuzamosan helyezkedjenek el. A kristályok helyzete miatt a természetes, sok rezgési síkból álló fény nem tud változatlanul továbbhaladni a szűrőn, hanem csak az egy síkban rezgő fény, a lineárisan poláros fény jut tovább. Az erre merőleges rezgésű fényt elnyelik a kristályok.

Ha polárszűrőn keresztül nézünk egy üveglapon (32° körül) tükröződő fénypontra – két eset lehetséges: 1. A tükröződő fényt nem látjuk. 2. Változatlanul látjuk a tükröződést. Utóbbi esetben fordítsuk el az optikai tengelyben a szűrőt – lesz egy helyzet, amikor megszűnik a fénypont tükröződése. 90°-kal tovább forgatva ismét megjelenik a tükröződés – a kö-

1. ábra

vetkező 90°-nál újra eltűnik. Durva hasonlattal élve a polárszűrő úgy működik, mint a fésű. (Lásd 3. ábra.) Függetlenül álló fogai között könnyen átbújthatunk egy függőleges síkú papírcsikot (ez a lineárisan poláros fény). Ellenben ha a fésűt 90°-kal elfordítjuk, az előbbi helyzetű papírcsik nem tud áthaladni a fogak között.

CIRKULÁRIS POLÁRSZÜRŐ

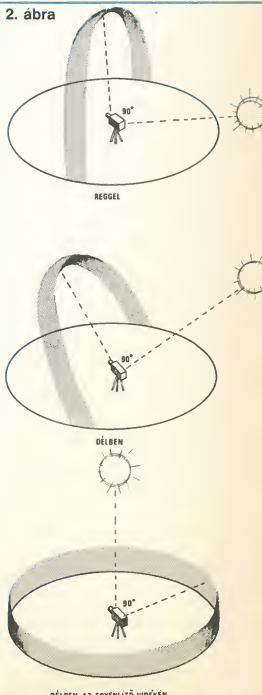
Eredete a fényképezőgépekhez vezethető vissza. Ugyanis némely géptípusnál a mérésre szolgáló fény visszatükrözéssel vagy fénytöréssel jut el a mérőcellákhoz. Ha lineáris polárszűrőt használnánk, a géptestben megtört vagy visszatükröződött fény miatt változás történne a polaritásban, és ez téves mérési adat-hoz vezetne. Ennek kiküszöbölésére létrehozták a cirkuláris polárszűrőt.

A szűrő szorosan egybeépítve, két részből áll. Az objektívhez közelebb álló egy átlátszó, csiszolt síkpárhuzamos lemez, melynek önmagában az a tulajdonsága, hogy a közönséges fényt két, egymásra merőleges rezgésű lineárisan poláros fényre bontja. Az előreszerelt rész egy hagyományos lineáris polárszűrő. A cirkuláris szűrőt ugyanúgy kell használni, mint a lineáris szűrőt. Fordított helyzetben ne tegyük az objektív elé, mert így nem működik.

A ZAVARÓ TÜKRÖZŐDÉS MEGSZÜNTETÉSE

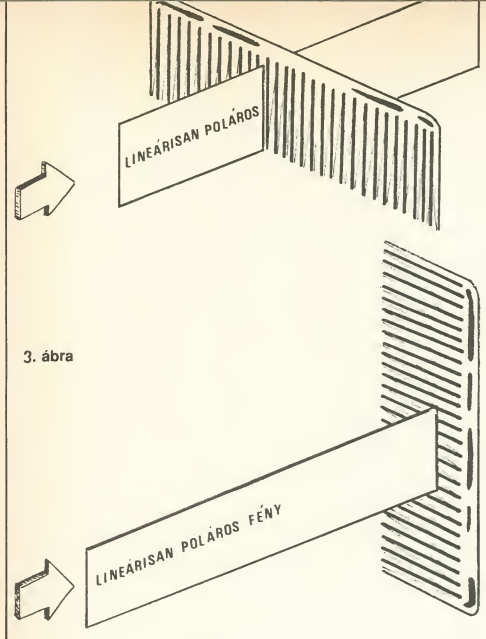
A szűrő legnépszerűbb alkalmazási területe – kirakatiüvegek, vitrinek zavarólag ható tükröződése-

nek eltüntetése, miáltal láthatóvá válnak a mögötte lévő tárgyak. Emelítettem, hogy kb. 32°-nál kisebb vagy nagyobb tükröződési szög esetén nem szüntethető meg teljesen a tükrökép. Ezt variánk nagy látószögű használatánál tapasztalhatjuk – ugyanis, amíg a kép egyik szélén optimális a szög,

DÉLLEN, AZ EGYENLÍTŐ VIDÉKEN

*A szerző a Magyar Televízió 53 éves operatőre, a Hungarian Society of Cinematographers (H.S.C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

addig a képmező másik felén lényegesen eltérő szögben tükröződik a nemkívánatos tükörkép. A megoldás – normál látószög alkalmazása. (Telés állásban ilyen probléma soha nem jelentkezhet.) Hasonló problémával találkozunk fahrtóláskor vagy svenknél.

Az autósüvegnél újja ki a tükröződést. Az autósüvegnek olthat problémáival találkozunk – a polarizáló hatására az üvegben színes foltok lehetnek. Ezt a kamera felkete-fehér keresőjeiben természetesen nem vehetjük észre. Felvételt előtt, a kézbe vett süveg forogtat, átlátszóban győződjünk meg arról, használatával nem okozunk-e újabb hibát. A jelenséget a többi rétegű ragasztott üveg okozza. Az üvegben lévő feszültség, az eltérő vastagság okozta fényvisszaverés, a különböző hullámhosszusú fénynek különbség fázisulásokból jelet, ezért látjuk a polarizáló keresztlát az élénk színes foltokat, sávokat.

szeggyűrt műanyag fóliát (pl. nejlonzacskódarabot) vagy tixó ragasztószórással) helyezzünk, ragasztásuk színes lárványtárolatunk elvárásaként a szűrők egyikenek általános és/vagy a fólia gyűjtésével, nyújtásával különböző változatossá színezhetjük az anyag felületét, egyenletlen vastagságú. A színes alkatokat megvilágított fény hátter előtt, variálunk makro-állásban, tudjuk felvenni.

elé – lehetőleg távolabbra (pl. a kompendium külső peremére erősíthetjük ragasztószalaggal). A tükröződő felület helyén különböző színű sávok keletkeznek.

KONTRASZTNÖVELÉS

lárszűrőt használunk. Szerepe ugyanaz, mint a fekete-fehér fényképezésnél a sárga színszűrőnek: az égbolt sötétebb lesz, ezáltal jobban kiemelkednek a fehér felhők – megnöveli a kontrasztot. Figyelembe kell vennünk a poláros fény tárgyalásakor említetteket – korlátozottak a polárszűrő lehetőségei. Hatásossága függ a nap-szaktól és a felvételi iránytól.

KONTRASZT- CSÖKKENTÉS

Bizonyos világítási helyzetben nagymértékű kontrasztcsökkentést lehet elérni a polárszűrővel. A 4., 5. és 6. ábrát ennek illusztrálására készítettem a budai Várban. Az erősen tükröződő úttest nehézséget okoz a teljes tónus-skála képi átvételénél. A 4. ábra azt mutatja be, ha a fénylő utcakövetben részletet akarunk látni (az automata ezt veszí figyelembe) – kényszerűen sötétek lesznek az árnyékok. Az 5. ábra magyarázata: ha a szükségünk van az árnyékokban lévő részletekre, manuálisan nyitnunk kell a bléndén (vagy az ellenfény-korrektió gombját megnyomni) – viszont ezáltal a fényes úttest részlet nélkülű fehér foltá válik. Megoldás: a polárszűrő. A 6. ábrán látható, hogy megfelelő mértékben elfordítva, kellően legyengíthetjük a követet csillogását – így a fény és árnyék közötti kontrasztot lecsökkenthetjük. Megjegyzem, a felvételek a követről visszaverődő poláros fény szöge 32°-nál jóval több volt – de ez esetben ennek nincs jelentősége, mert nem a teljes tükröződés kioltása volt a cél, csupán a kontraszt csökkentése.

A polárszűrő kontrasztcsökkentő tulajdonságát olyan területen is kihasználhatjuk, ahol ruhátlan szereplőnkről alacsonyabb napállásnál, fénnel szemben készítnék felvételt, és nincs módunk derítésről gondoskodni. Egy közeli arcon vagy egy távolabbi női testen egyaránt jelenlévő erős élfény tetzés szerinti mértékben lecsökkenthető a szűrő elforgatásával.

Belső térben nem ritka, hogy egyidejűleg látjuk a lámpák vagy ablakok okozta zavaró csillogást a vízszintes felületeken (asztalpon, padlózat) és a függőleges síkokon (bútorokon, festményeken). Nos, ilyen esetben tudomásul kell vennünk, hogy a polárszűrővel nem szüntethetjük meg minden tükröződést, csak az egyik síkon – vagy a vízszintesben, vagy a függőlegesben. Ilyenkor leghelyesebb a felvételi szöveget változtatni, hogy az egyik tükröződés kimaradjon a képből.

FELVÉTEL POLÁROS FÉNNEL POLÁRSZÜRŐVEL

A csillogás kiküszöbölése nem függ a világítás szögétől – attól a

7. ábra hetünk meg. Világos szemüknél jobban látszik. A szem és az ajkak természetes csillogása viszont hiányzik. Ezt úgy nyerhetjük vissza, hogy az objektív polárszűrőjét kissé visszafordítjuk.

8. ábra A poláros fényű világítás amellett, hogy az arcot mattá teszi, ugyanakkor „fialatja” is. Ennek szuperközelel arc felvételénél van jelentősége, amikor szükségessé válik a ráncok eltüntetése. Megfelelő szóró világítást kell alkalmazni. Polárszűrős kemény fényű lámpáinkból úgy kaphatunk lágy poláros fényt, hogy fémes derítőlapot világítunk. (A fémről visszaverődő fény megtartja eredeti polarizáltságát.) Derítőlapot készíthetünk nagyobb méretű kartonból vagy műanyag lapból, melyet kályhaezüsttel lefestünk (lefújunk). Más megoldás szerint összegyűrt, majd kisimított alufóliát ragasztunk valamilyen sík alapra. A derítőlap beállításánál arra törekedjünk, hogy a visszaverődő szóró fény a kamera irányából világítson szereplőnkre. (A háttér világításának nem szükséges polárosnak lenni.)

9. ábra Egyetlen színésznek sincs meg az a képessége, hogy egy drámai helyzetben, „vérfagyasztó” helyzetben, egyik pillanatról a másikra – arcát hideg veríték lepje el. Az operatőrnek ezután már lehetősége lesz megvalósítani a lehetetlent egy eddig nem alkalmazott eljárással – poláros fényű világítással párosított egyszerű fogással.

A hatás közeli vagy szuperközelel beállításnál érvényesül legjobban. Szereplőnket világítsuk meg poláros fénnel, az objektívire helyezzünk polárszűrőt. A felvételt előtt az arcot permetezzük be vízzel, olyan mértékben, hogy gyönyörű hatása legyen. Az objektív polárszűrőjét úgy állítsuk be, hogy a keresőben az arc mattnak, száraznak látszódjék. Indítsuk el a felvételt, majd amikor szükséges, megfelelő időpontban fordítsuk el a szűrőt 90°-kal. Így szemünk láttára megjelenik a színész arcán a veríték. Apró tanács: a polárszűrő két helyzete között fél bennde különbség van. Ennek korrekciója leghevesebb, ha AUTO-ra állítjuk kameránkat.

A trükk illusztrálására Piroskárl három felvételt készítettem. A 7. ábra hagyományos, szűrő nélküli fotó. A 8. ábra poláros fényben készült. Az arc vízzel van bepermetezve, de ezáltal nem látszik, mert az objektív polárszűrője kiszűri. Így nézi ki a snitt eleje. A 9. ábra a snitt vége, amikor már 90°-kal elfordítottam a polárszűrőt. Ha nem akarjuk, hogy a haj is átalakuljon – hagyjuk ki a képből, szűkebb beállítást válasszunk. Vagy lakozatlan hajjal készítsük a felvételt. Az is megoldás, ha „meredekebb szög”-ből világítjuk meg szereplőnket.

bizonyos 32° körüli szögtől, ha a lámpa elé is polárszűrőt helyezünk. Például olajfestményt akár szemből is megvilágíthatunk, nem fog tükröződni. Kivéve, ha üveg mögött van – ekkor nem tudjuk tökéletesen kiszűrni – a fényforrás pontja halványan megmarad az üvegben. Szemüvegűs arc felvételekor alig észrevehető gyenge fénypontnak látszik a lámpák tükröződése a szemüvegben. E módszerrel a fényes, csillogó fém tárgyak pedig mattá változtathatók. A lámpa elé helyezhető polárszűrő egy műanyag fólia. Olcsóbb, mint az objektívhez tartozó változat. Különböző méretben és vastagságban gyártják.

A polárszűrők beállításának szabálya: – ha több lámpát használunk, ügyeljünk arra, hogy valamennyi azonos polarizálási helyzetben legyen. Erről úgy győződhetünk meg, hogy két lámpa-fóliát egymásra helyezünk és annyira

fordítjuk el, hogy maximálisan átlassunk rajtuk – ekkor azonos a polarizálásuk. A felvételi tárgy bevilágítása után, a kamera keresőjében ellenőrizve, annyira fordítsuk el az objektívén lévő polárszűrőt, hogy megszűnjön a téma csillogása. Fontos, hogy természetesen fény ne világítson a tárgyra.

Szereplőnk arcokéje – még a sminkelt is – a frontálisan világító, kemény fényű spotlámpa hatására – csillogóvá válik. A lámpák hagyományos fényében a napbarnított arc fokozottabban kelte izzadt, zsíros bőrű ember benyomását. Ezt nem minden esetben tartjuk elfogadhatónak. Ha matt, bársonyos arc megjelenítésre a cél – a kevéssé ismert poláros fényű világítást ajánlom. Ha túlságosan közeli arccal készítnék felvételt, szereplőnk szemében új jelenséget látunk. A polárszűrő hatására a pupillában két, egymásra merőleges sötét vonalat, keresztet figyel-

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

Primőrök minden évszakokban

Miközben a berlini Funkausstellungon az elkövetkező időszak legújabb technikáját, legmodernebb készülékeit vonultatták fel a nagy híradástechnikai világcégek, nálunk is bővült a kínálat, igaz, szerényebb modellekkel. Mióta egyre több gyártónak van magyarországi képviselője, mint például a Matsushitának, a Samsungnak, az ITT-Nokiának, a Siemensnek, egyre nagyobb a lehetőség, hogy az új modellekhez nálunk is frissen hozzá lehessen jutni. A kínálat persze egyelőre nem elsődlegesen a csúcskészülékek közül kerül ki, amit meghatároz a piac fizetőképessége, a reális kereslet. Mindezzel együtt a látott készülékek színvonalát tekintve nem lehet ok panaszra. Mai tesztünkben ismét a nálunk is viszonylag hamar megjelent kamkordereket vizsgáltattuk, és igyekeztünk olyan árkategóriából választani, mely még a viszonylag elérhetőbb szintet jelenti.

A kamkorderek bonyolult elektronikája, finommechanikai konstrukciója e szerkezeteket egyébként is nem a hétköznapi vásárlások közé sorolja, egyre nagyobb tehát az igény az elérhető áru, korrekt szolgáltatású felvevő-lejátszók iránt.

A nagy dilemma persze rögtön az, milyen rendszerben dolgozon a készülék: VHS-C-ben vagy Video-8-ban. Nem szólnunk most a szuperrendszerekről, hi-

szen ezeket nem a kezdő videósok vásárolják, és a VHS-rendszerről sem, mivel ezek jobbára vállkamera kialakításúak, s aki erre voksol, jobbára eldöntötte, milyen felhasználási céllal tört e mellett lándzsát. Sem a VHS-C-t, sem a Video-8-at önmagában nem kívánjuk preferálni. A kínálat alapján a meghatározó a készülék minősége és szolgáltatási köre legyen, s az, hogy használat szempontjából mi látszik a későbbiekben a legpraktikusabbnak. A VHS-C-nek előnye, hogy a felvételek adapterkazetta segítségével – ezt több típusnál tartozékként adja is a gyártó – VHS videóval azonnal lejátszhatók. Ha a felvételt utómunkálat nélkül gyakran akarjuk megnézni, akkor a kamkordert ily módon

kímélni lehet. Ha viszont így is, úgy is vágni akarunk, akkor ez az előny elvész. A kisérhangot illetően mindenféleképpen a Video-8 vezet, akár monóban, akár sztereóban történik a hangrögzítés, mivel az egyszerűbb VHS-C-k csak az állófejes hosszanti sávon képesek hangfelvételt. Persze ma már VHS-C is alkalmazza a ferdesáv

FM-eljárást, de ez már drágább kategória. Még egy vitathatatlan előny szól a Video-8 mellett: a gazdaságosabb szalagfelhasználás, itt ugyanis 60, illetve 90 perces kazetták használhatók, míg a VHS-C-nél normál sebességnél 30 perc felvétellel van lehetőség.

S ha már mindkét rendszerrel beszéltünk, úgy illik, hogy mintáinkat is így válasszuk. Elsőként a Matsushita konszernhez tartozó Panasonic új családjának két legkisebb tagját választottuk: az NV-G1E-t és az NV-G2RE-t. Az előbbi tekinthető alaptípusnak, mely csak egy sebességre képes, míg az NV-G2E már tud félsebességgel is felvenni, képes címkep tárolására, van EDIT csatlakozója, és vágópulthoz is alkalmazható. Híreink vannak a G-3 érkezéséről is, melynek optikai keresője színes. (Nem fogunk szó nélkül elmenni e típus mellett sem.)

A Panasonic család természetesen VHS rendszerű. Mind a G1E-nek, mind a G2E-nek

PANASONIC NV-G1E

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

Gyártó	Panasonic	Panasonic	Samsung
Típus	NV-G1E	NV-G2E	VC-E805P
Rendszer	VHS-C	VHS-C	Video-8
Méreték (mm)	142x120x263	142x120x263	119x150x322
Tömeg (kg)	1,08	1,13	1,58
KAMERARÉSZ			
Pixelek száma	320 000	320.000	–
Objektív	1:1,4	1:1,4	1:1,4–1,8
Cyújtótávolság (mm)	6–48	6–48	8,7–70
Zoom-átfogás	8-szoros	8-szoros	8-szoros
Makróállás	van	van	van
Ellenfénykapcsoló	nincs	nincs	van
Blendszabályozó	nincs	nincs	nincs
Feder	van	van	van
Autofókusz	van	van	van
Zársebesség-állítás	1/4000-ig 6 lépésben	1/4000-ig 6 lépésben	1/4000-ig 5 lépésben
Felvétel-visszamérés (mp)	3	3	nincs
Ízert snitt	nincs	nincs	van
Címbeírás	nincs	van	van
Intervallum-felvétel	nincs	nincs	nincs
Távvezérlő	nincs	nincs	nincs
Sztereó hang (FM)	nincs	nincs	nincs
Fénykorrekció	van	van	van
MAGNÓRÉSZ			
Maximális felvételi idő perc Normál/Long-play	30/–	30/60	90/180
Gyorskeresés	van	van	van
Állókép	van	van	van
Képléptetés	nincs	nincs	nincs
Lassítás	nincs	nincs	nincs
Mikrofonbemenet	van	van	van
Fejhallgató	van	van	van
MÉRÉSI EREDMÉNYEK			
Sorbontás SP/LP (sor)	230/–	240/215	255/230
Video jel/zaj viszony: (kép) SP/LP (dB9)	40	40/38	38
Hangrész: frekvenciaátvitel (Hz-kHz) állófejes sáv (SP):	70–11	70–11	
FM sáv SP: LP:			300–20 / 300–20
Jel/zaj viszony (dB) Állófejes sávon (SP)	49	50	
FM sávon (SP)			52
Akusztiqus zaj (dB) Normál:	40	40	40,5
Zoom:	38	38	40,5
Nyávogás Állófejes sávon %:	0,28	026	
FM sávon %:			0,004
Minimális megvilágítás (Lux)	6	6	5

számos alteregója van más gyártói név alatt. Így az egyszerűbb kivittet a *Bauer VCC612*-vel, *Blaupunkt CR4400*-zal, a *Grundig VS-C35*-tel, míg a *Metz mecavision 9712*-vel jelöli. Az NV-G2E-nek a hasonmását a *Blaupunkt*nál a *CR4700*, a *Grundig*nál a *VS-C46*, a *Metz*nél a *mecavision 9714* jelölést kapták.

A készülék formája első ránézésre érdekes, mondhatjuk úgy is, sajátos. Az objektív szinte önálló életet él, úgy tűnik, mintha fotoobjektívet raktak volna a kamerára. Erről persze szó sincs, a cserélhető optikát ma még

igen drágán kell megfizetni. Maga a kamkorderház zömök, az egész szerkezet tömege akkumulátor nélkül egy kilo alatt van, s akkuval sem nagyon haladja meg az 1,1 kg-ot. A formatervezés és a súly elárulja, hogy a konstruktorok egy olyan köztes kategóriát akartak felállítani, mely a minikamkorderek és a hagyományos középosztály között van, s megnyeri azokat a videókat, akik nem tudnak megbarátkozni a tényérnyi vagy két kézzel kezelendő kivitellekkel. A vélemények persze erről a kialakításról is megoszlanak, a kö-

zéposztályt kedvelők nehezen barátkoztak meg e formával, bár igaz, hogy kisebb helyigényével praktikusabban használható utazásoknál. A mérőeszközöknek persze kezelhetőség szempontjából is ára van. Az elektronikus keresőt a kazettafészek nyitására az optika felé előre

kell hajtani, csak így funkcionál az EJECT gomb, a keresőnek a lencséjét a jól fókuszált kép biztosításához használatkor hátra kell húzni, egyébként a minikameráknál már megszokott módon betölt állapotban van, egyes gombok, mint például a fókusz-automatika bekapcsolója, a zár-

sebesség-állítás, a fehérbalansz-állítás az optika házának tetejére került. Mivel igen sok funkció automatikus, így a készülék oldalán a dátumkapcsoló és úsztatás (FADE) gombján kívül más kerekesnivalónk nincs is a G1E-nél.

A G2E-nél még ezek mellett kapott helyet az elektronikus címképtároló kapcsológombja.

Némi hiányérzetünk volt, hogy zoomolni csak elektronikusan lehet, és az optikánál lemaradt a kézi állítási lehetőség, bár igaz, hogy az egyszerűbb kameráknál ez egyre inkább gyakorlattá válik. Kézi élességállításra van ugyan lehetőség az optika alatt található két gomb segítségével, ezek megnyomásakor azonban a változásokat igen gyorsnak, a beállítás nehézkesebbé találtuk. Tagadhatatlan viszont, hogy az autofókusz jól működik. A lencsén keresztül történik a mérés (TTL), és a kontrasztkülönbségek alapján jól áll be az optika. Mindkét típusnál csaknem minden távolságban sikerült éles képet varázsolni, és szélső helyzetből is két mp-en belül stabilan – minden játék, hiszterizis nélkül – éles rajzolatot kaptunk. Mindez igaz a makrotartományra is, különleges felvételek készítésére is jól használható mindkét Panasonic.

A lencse fényereje 1,4-es, a fókusz távolság 6–48 mm-es, ami 8-szoros zoomolást jelent. A nagy látószögű tartományban is igen kedvezően működött az új NV család, így szűkös helyviszonyok mellett széles tartományt lehetett befogni.

A felbontást, a visszajátszott kép minőségét illetően mindkét felvétel csaknem azonosan dolgozott, mégis kicsiny, de jól érzékelhető különbség érezhető közöttük az NV-G2E javára. Noha a kamkorderek konstrukciója közel megegyező, a G2E-nél – mint az a készüléken lévő feliraton is látható – új típusú, amorf bevonatú fejeket alkalmaztak, melyek egy-két tized MHz-nyi átviteljavulást eredményeznek, ami a vízszintes irányú sorbontást valamivel 240 sor fölé emeli az NV-G1E 230-235 sorával szemben. LP üzemmódban kb. 215-220 sorra esett le a felbontási érték az NV-G2E-nél.

A képrajzolást jónak találtuk, bár kritikus esetekben függőleges vonalaknál némi „csipkézett-séget”, jitterhibát éreztünk.

Jónak éreztük a fehérregyensúly-automatikát, mely minden situációban – amennyiben ele-

PANASONIC NV-G2E

gendő fény állt rendelkezésre – természetes színviszaidást nyújtott. Egyébként igen jó volt mindkét típus fényérzékenysége, 6 Lux-nál már lehetett felvett készíteni, és 25 Lux táján volt az a határ, ahol jónak tekinthetők a minőségek.

Gyakorlatilag jól működött a megvilágítási automatika, de ellenfényben eléggé zűrössé vált a helyzet, a világos háttér előtti tárgy vagy arc besötétült, így gondosan vigyázni kell a kép komponálására. Magyarul: hiányzik az ellenfénykapcsoló, amelynek magyarázata a készülék egyszerűsége és alacsonyabb árkategóriája.

Az NV-G2E többlétszolgáltatásai közül kiemelendő, hogy a kamkorder tetején egy sarupárhoz egy 4 W-os lámpa csatlakoztatható, ami automatikusan bekapcsol, ha a környező fény 20 Lux alá csökken, és a felvétel kezdete előtt automatikus állásba helyezük a kapcsolóját. A mindössze 40 g-os lámpa jó fókuszálási fényt vetít, éppen ezért, hogy a kép szélei ne legyenek sötétek, kiegészítő megvilágítás is kell alkalmazni. Jó szolgálatot tehet ellenfény-situációkban is. Tápfeszültségét természetesen a kamera akkumulátoráról kapja, ezzel együtt egy töltéssel, különösen zoomolás és fókuszálás nélkül, kb. 25 percig lehet felvételt készíteni.

A G2E kivitelben elhelyezett a gyártó egy 4 pólusú EDIT csatlakozót az utómunkálatokhoz, amivel például az EC300-as vágógépülhöz csatlakoztatható a készülék, és lehetőség van karakter (nem tartozék) csatlakoztatására és VITC-jelekkel történő vágásvezérlésre is. Az utómunkálatok azonban egyáltalán nem felhőtlenek. Míg az NV-G1E-nél az állókép egészen elfogadható minőségű (bár egy zavarcsík befolyásolja az összhatást), a nagyobb tudományú G2E „pause” állásban – a kiértékelést befolyásoló – zavarokat produkál. Mindez igaz gyorskép-keresésénél is, a G1E ilyen szolgáltatásai jobban használhatóak.

Néhány gondolat a hangról is, mely gyakran háttérbe szorul az értékelésnél, bár egy felvett anyagnál igen jelentős szerepe van. A beépített mikrofon minden irányból egyforma érzékenységű, akusztikai átvitele az alsó tartományban alacsonyabb, 350 Hz-től indul elsősorban, hogy felvételnél a szélnek a zaja ne zavarjon be. Mikrofonbemenetről – hiszen külső csatlakoztatás lehetséges – 70 Hz–11 kHz-ig terjed az átvitel. A kamera zaja elfogadható volt, bár zoom és autofókusz működtetésekor 2-3 dB-nyi romlást tapasztaltunk.

Végül szólni kell az akkumulátortöltőről is, melynek van egy úgynevezett kisetős állása. Ennek az a magyarázata, hogy az akkumulátor kapacitását károsan befolyásolja, ha mindig csak „rátöltünk”, így ugyanis idővel egyre kevesebb töltést fog felvenni. Ezért időközönként szükség van teljes lemerítésre és teljes feltöltésre, amit a mellékelt egység elvégez. Megjegyezzük, ezt azonban csak megfelelő terheléssel szabad elvégezni; így a saját kamkorderrel addig dolgozunk, akár stand by állapotban is, amíg a keresésben meg nem jelenik a lemerülés jele. (Ne használjunk lámpát vagy más terhelést.) S ha már az akkumulátorról esset szó, így összel különösen fontos emlékezni arra, hogy a télen vagy hosszabb ideig nem készített felvételt, óhat hónapoként meg kell „mozgatni” az akkumulátort, és be kell iktatni egy kisütés-feltöltés folyamatot.

Összegezve az NV-G1E és NV-G2E tapasztalatait, úgy érezzük, saját kategóriájukban – figyelembe véve méretüket, súlyukat és kezelési kényelmüket, melyeket elsősorban a kezdő videósok és azok fognak értékelni, akik egyszerűen, gyorsan akarnak felvételeket készíteni – mindkét készülék jól szolgáltató fog tenni.

Méretei, súlya, sőt Video-8-as rendszere alapján is más kategóriát képvisel a Samsung VC-E805P típusjelű modellje. Hogy mégis napirendre került, azt több dolog is indokolta. Dél-koreai készülék még nem jelent meg a hazai piacon, ez a típus várhatóan jól hozzáférhető lesz, és az első hírek viszonylag kedvező árat jeleztek.

Klasszikusnak nevezhető formája, felépítése alapján rögtön látszik, hogy az úgynevezett középosztályának felel meg, méretei, tömege mint 1,5 kg-os tömege alapján valóban nem az útikalauzok közé sorolható. Szolgáltatási köre is szélesebb, mint amit az NV család előbbi tagjaival láttunk. A kamera súlyelosztása jó, a kezelőszervek biztonságosan kezelhetők, bár nem ártott volna, ha a zoom gombjai nagyobb felületek lennének, így a támasztó kéz ujjai biztosabban találának rájuk. A kamerán megvan a kézi távolságállítási lehetőség is, és az élességet is kényelmesen be lehet szabályozni – amire mint később látnuk – szükség is van. A felvétellel kapcsolatos gombok hagyományos módon, bal kézre esnek, így az ellenfénykapcsoló, a zár-

Szolgáltatási körében nyújtja azokat a praktikumot, amelyet végössze fokon elvárunk, félszélességgel is lehet felvételeket készíteni, s mivel repülőtörőfejet is alkalmaztak, így utólag is bevágathatók képek a már elkészített felvételbe.

A felvétel készítése során kismértékű párnatozást tapasztaltunk, valójában ezt csak a kritikus tárgyak rögzítésénél lehetett észrevenni a kép szélén. A felvételek visszajátszásakor a függőleges vonalak határozottak voltak, a VC-E805P-nél semmilyen csipkéztséget, jitterhibát nem tapasztaltunk. Szintén jó volt a gradációs átvitel, összehatásban a képet nyugodt rajzolatúnak éreztük, kontrasztossága kissé elmaradt a Panasonictól.

Az autofókusz nagy biztonsággal dolgozott, gyorsan beállt az optimálisnak ítélt képre, valójában azonban ezen kézi állítás-

**SAMSUNG
VC-E805P**

sebesség-beállítás (1/50, 1/120, 1/1000, 1/2000, 1/4000), az üsztatás, a féhéregyensúly-korrekción gombja, az autofókusz kapcsolója, valamint a címkép vagy trükk-kép kapcsolója és különböző színekben és módokban történő be- és kiúsztatásának lehetőségei. A felső síkban az optika mögött a dátumozással, míg a 90°-os szögben változtatható kereséssel a magnófunkciókkal kapcsolatos kezelőszervek találhatók.

Az optika 8-szoros zoomolásra képes, gyújtótávolsága 8,7–70 mm között változik, a lencse fényereje 1,4–1,8 értékű. A kamkorderhez külső mikrofon és fehallgató is csatlakoztatható.

sal még finomítani lehetett, ami beállítási hibára utal. A sorbontást autofókusszal 240 sorban határoztuk meg, míg kézi beállítással valamivel 250 sor feletti értéket láttunk. Viszont jól dolgozott a kamera kis fényviszonyok mellett, e tekintetben valamivel jobbnak ítéltük érzékenységét, mint amit a Panasoniconál láttunk. Szintén kelő biztonsággal korrigált a blendeautomatika, és nehéz ellenfényes felvételeknél az ellenfénykapcsoló jól emelte ki az előtérben álló tárgynak a részleteit. Egyes fényviszonyokban azonban hajlamos volt, hogy a zódot kissé kékesre varázsolja.

Pontszerű fényeknél, mint például

dál a gyertyafényénél egy kis fénygömbbel vonta be a gyertya lángját, de smear-hatást, fénylenedést alig tapasztaltunk. A kép jel/zaj viszonya kismértékben elmaradt ugyan a Panasonictól, de megfelelő volt. Hang szempontjából mind SP, mind LP üzemmódban 300 Hz – 20 kHz-es átvitt mérték, itt feltűnő volt az alsóbb frekvenciatarományok hiánya. Ennek persze megvan a logikus magyarázata. Ily módon ugyanis lehet vágni az alacsonyabb tartományba eső zavaró zajokat, mint például külső felvételeknél a szélnek vagy egyéb mechani-

kai zajoknak a zavaró hatását. Célszerűbbnek éreztük azonban mindezt a kezelőre bízni, például egy kapcsolóval, hogy belső csendes felvételeknél a szűrőt kiiktathassa, vagy oly módon, mint az a Panasoniconál van, hogy a saját mikrofon átvitele ugyan korlátozott, de külső mikrofonnal az elektronika nem befolyásolja a jobb átvitelt.

A nyávgásértékek – mint az egy FM-hangrögzítés mellett várható – jók voltak. Szintén a várt szinten mozgott az üzemi zajszint. A szalagra kerülő zaj nem nőtt fel sem a zoom, sem az autofókusz működtetésekor, összességében a készülék működése csendes volt.

Videó-statisztikok

ÍGY VIDEÓZUNK MI!

Magyarországon minden negyedik felnőtt otthonában van képmagán, s a készüléktulajdonosok 3 százalékanak több mint egy videója van! Mindez abból a legfrissebb felmérésből olvasható ki, amelyet dr. Valkó Emőke, a Magyar Közvéleménykutató Intézet munkatársa készített. Az intézet az UNESCO felkérésére 1991 márciusában országos reprezentatív minta ezer adatközlője körében végzett személyes interjúval készített adatgyűjtést a hazai videózás néhány jellemzőjének feltérképezésére. Az alábbiakban „A videózás jellemzői Magyarországon 1991 tavaszán” című tanulmány néhány izgalmas fejezetébe pillanthatunk bele.

Van önöknek videójuk?

(N = 1000 fő)

	Van %
Az egész mintában	26
férfi	28
nő	24
18-30 éves	34
31-40 éves	43
41-50 éves	35
51-60 éves	14
61 és idősebb	6
8 osztálynál kevesebb	7
8 általános	17
szakiskola	30
középiskola	35
főiskola/egyetem	40
Budapest	36
többi város	29
község	18
aktív keresők	36
nyugdíjas	8
tanuló	50
vezetők	44
szellemi fogl.	35
szakmunkások	33
egyéb fizikaiak	22
önállóak	50

Mióta van videójuk?

	1985 és előbb	1986	1987	1988	1989	1990	nincs	öss- zesen	
	6 éve	5 éve	4 éve	3 éve	2 éve	1 éve	nincs	100	
Az egész mintában %	1	2	2	4	8	10	73	100	
A videótulajdonosok összetétele (N = 260)	4	8	6	14	31	38	-	100	
							van	nincs	össz.
18-30 éves	1	2	1	5	9	15	33	67	100
31-40 éves	2	4	2	8	10	17	43	57	100
41-50 éves	1	3	3	3	15	10	35	65	100
51-60 éves	0	1	1	2	5	6	15	85	100
61 és idősebb	0	1	0	0	3	1	5	95	100
8 oszt.-nál kevesebb	0	1	0	1	3	1	6	94	100
8 általános	0	0	0	1	6	10	17	83	100
szakmunkásképző	1	3	2	4	9	11	30	70	100
középiskola	2	3	3	5	11	11	35	65	100
főiskola/egyetem	2	3	2	7	11	14	39	61	100
Budapest	4	4	4	4	12	9	37	63	100
többi város	1	2	2	5	9	10	29	71	100
község	0	1	0	2	5	10	18	82	100

KIKNEK VAN KÉPMAGNÓJA?

Az országban a felnőttek 26 százaléknak van képmagnója, 3 százaléknak több is. A készülékek rendelkeznek 93 százaléka első videóját használja, 7 százalékuk már cserélt vagy plusz berendezést vásárolt. Videorecordere (lejátszani és felvenni is képes magnója) 100 felnőtt közül 19-nek van birtokában, videoplayere (csak lejátszani képes készülék) 3 százaléknak van, ugyanannyi, mint a mindkét fajta készüléket birtoklók.

Az átlagosnál jóval nagyobb arányban vásároltak magnót a 40 évesnél fiatalabbak, a közép- és felsőfokú végzettségűek, a Budapesten élők, a gyerekes családok, s a havonta több mint 8000 forint egy főre eső jövedelemmel rendelkezők. (Lásd az 1. táblázatot!)

A videótulajdonosok több mint kétharmada az elmúlt két évben vásárolta készülékét, míg hat vagy több esztendeje a megkérdezettek 4 százaléka élvezte otthonában a videó előnyeit. 1985 táján elsősorban a ma 31–40-es korosztály vett képmagnót, s talvány is ez a korcsoport járt vételeiben az élen. Tavaly és tavalyelőtt főként a középiskolát, illetve az egyetemet, főiskolát végzetek szerezték be otthonukba a videókészülékét. (Lásd a 2. táblázatot!)

A videósok nagyobb részének általában 11–20 kazettájuk van,

ám sokaknál ez a szám már meghaladja a 30-at. Becslések szerint ma több mint 36 millió kazetta állhat odahaza a polcokon, tele műsorral. (Lásd a 3/a és a 3/b. táblázatot!)

A legtöbb kazettán, csaknem egyharmadukon, rajz-, illetve mesefilm látható, egynegyedükön pedig karatefilm. Érdekes, hogy a várttal ellentétben viszonylag kevesen őriznek sportfelvételeket és westernfilmeket. Klipet pedig csaknem annyi kazettán gyűjtenek, mint kimit. (Lásd 4. táblázatot!)

VIDEÓZÁSI SZOKÁSOK

1991 tavaszán 100 megkérdezett felnőtt közül 36 válaszolta kérdésünkre, hogy „szokott” videózni. A 36-ból csak 26 rendel-

kezik saját készülékkel, tizen pedig rokonainál, barátainál, ismerősöknél, szórakozóhelyen stb. jutnak a videóprogramok nézésének lehetőségéhez. A videózás szokása az átlagot meghaladó arányban figyelhető meg a férfiak, a fiatalok (40-nél fiatalabbak), a képzetebbek (közép-, vagy felsőfokú tanulmányokkal), a városokban élők, a szellemi-foglalkozásúak, a gyerekes családokban, illetve a jobb anyagi körülmények között élők körében.

Videótékából kölcsönzött filmet néz a felnőtt lakosság 13 százaléka, a készüléktulajdonosok csaknem fele, és a „vendég” videósok 21 százaléka. A kölcsönzők elsősorban a fiatalok, a középfokú végzettségűek, a budapestiek köréből kerülnek ki.

Egy felnőtt átlagosan 3,8 filmet kölcsönöz havonta, Budapest 4,5, a többi városban 3,0 és a községekben pedig 4,1 ez a szám. (Lásd 5. táblázatot!)

A videózás nemcsak családi körben rendszeres szórakozási forma, hanem gyakran társas összejövetelek egyik programja is. A felnőttek 16 százaléka pedig rokonainál (is) és ismerőséinél (is) videózik. (Lásd 6. táblázatot!)

A felnőttek 18 százaléka csak két éve néz videóprogramokat, egytizedük már három-négy éve, 5 százaléku 5 éve vagy még régebben használja ezt az eszközt.

Az ismerősöktől kézen-közön kölcsönközpott (szivességből, nem pénzért) filmek nézése a felnőttek egynegyedét jellemzi.

Átlagosan öt kölcsönközpott filmet néz meg havonta egy polgár, ami a videótéka kölcsönzését meghaladó filmszám. A készüléktulajdonosok 86 százaléka cseréberél kazettákat szivességi alapon egymás között. (Lásd 7. táblázatot!)

A feketepiac forgalma is számottevő. A felnőttek 12, a készüléktulajdonosok 36 százaléka „vállja be”, hogy szokott a feketepiacról származó filmeket is nézni.

Minél többet jár valaki moziba, annál valószínűbb, hogy sokat videózik is. Fokozott filmfogyasztónak minősíthető a népesség mintegy 10-20 százaléka.

Hány darab videókazettájuk van?

	31 és több	21-30	11-20	6-10	1-5	van	nincs	összes
Az egész mintában	5	3	8	6	3	25	75	100
férfi	6	4	9	6	4	29	71	100
nő	4	3	8	6	3	24	76	100
18-30 éves	6	2	8	12	5	33	67	100
31-40 éves	9	4	17	7	7	44	56	100
41-50 éves	8	6	12	5	2	33	67	100
51-60 éves	1	3	5	3	1	13	87	100
61 és idősebb	0	1	1	2	1	5	85	100
8 oszt.-nál kevesebb	1	2	1	1	1	6	94	100
8 általános	4	3	6	6	2	18	82	100
szakmunkásképző	5	4	9	6	5	29	71	100
középiskola	8	3	12	8	5	35	65	100
főiskola/egyetem	12	3	15	4	4	40	60	100
Budapest	13	5	11	5	1	35	65	100
többi város	4	3	11	8	4	28	72	100
község	2	5	5	8	5	18	82	100

3/a. táblázat

3/b. táblázat

Hány darab videókazettájuk van?

Becslés a házi videótárakban őrzött videókazetták számára!

	%*	db (% x 80 000 x db)
1-5 db	3	720 000
6-10 db	6	3 840 000
11-20 db	8	9 600 000
21-30 db	3	6 000 000
31 és több db	5	16 000 000
*1% = 80 000	25	36 160 000
db az országban összesen		

Milyen filmek, programok felvételeiből őriznek legtöbbször, hosszabb időn át otthon?

A videótulajdonosok körében (N = 260) – százalékbán

	%
Rajz, mesefilm	30
Karatefilm	25
Kalandfilm	18
Filmvígjáték	13
Krimi	8
Videóklip	7
Művészetfilm	6
Művészfilm	6
Amatőr felvételek	5
Régi külföldi mozifilm	4
Zenés filmek	3
Horrorfilm	3
Sci-fi	3
Régi magyar mozifilm	3
Westernfilm	3
Dokumentumfilm	2
Sport	2

4. táblázat

A házi videókazetta-gyűjtemények nézése gyakori időtöltés. A videókészülék-tulajdonosok egynegyede hetente bele-meg-néz valamit gyűjteményéből. A fiatalabb, férfi-, képzettebb lakosságot jellemzi ez, elsősorban a fővárosban.

A házi gyűjteményekből legtöbbször a karate- és akciófilmeket, kalandfilmeket, valamint a rajz- és mesefilmeket (valószínűleg a gyerekek kedvéért) nézik meg újra és újra legtöbbször.

A különböző videós műfajok preferencia-sorrendje is azt mu-

tatja, hogy a könnyed szórakozás, a kikapcsolódás eszköze jelenleg Magyarországon a videó.

A VENDÉG-VIDEÓZÓK

A videózók 71 százaléka saját készülékén, otthonában is tudja nézni a videóműsorokat. 29 százalékuk csak egyéb helyszínen.

A vendégvideózás a férfiak, a fiatalabbak (30 év alatt), az általános és középfokú végzettségűek, a vidéken élők, a tanulók

körében haladja meg az átlagos mértéket.

Azok, akik otthon is nézhetnek videón különböző felvételeket, nemcsak otthon teszik ezt. Az átlagot meghaladó arányban videózni rokonaiknál, ismerőseiknél is, valamint különböző nyilvános helyeken. A vendégvideózók többsége rokonainál, barátainál néz filmeket, de a szórakozóhelyeken és egyéb adódó lehetőségeket is kihasználva videózhatnak.

A magyar felnőtt lakosság 59 százaléka néz valamilyen külföldi

di tv-műsört is, a képmagnóval rendelkezők körében ez az arány 76 százalék. A műholdas programok nézésének lehetősége a lakosság 30, a képmagnótulajdonosok 40 százalékának adott, ezért minden vizsgált műholdas program nagyobb arányban jut el ehhez a körhöz. A nézők aránya a „szoktam nézni” válaszok alapján egy maximált, potenciális nézőtábort körvonalaz. Az idegen nyelvek ismerete a képmagnósok egynegyedét jellemzi, így az ő megértési nehézségeik kisebbek az átlagosnál.

A használt tv-készülékek száma és minősége a videótulajdonosok körében az országos arányoknál sokkal kedvezőbb. Másodlagos videós lakos közül 34 százalékuk van, a képmagnótulajdonosok körében 54 ez a szám. Körülbelül színes tv-jé 97 százalékuknak van az átlagos 68 százalékhoz képest.

Az elektronikus tömegkommunikációs eszközök közül mind-egyikből nagyobb arányban vásároltak a képmagnó-tulajdonosok.

Nagyobb valószínűséggel kerül olyan háztartásba a videó, ahol már van magnó, lemezjátékos stb.

Korábbi vizsgálataink tapasztalatai azt mutatják, hogy sokan anyagi erejükön felül vállalják az új kommunikációs eszközök, technikák megvásárlását.

6. táblázat

Havonta hány filmet szokott kölcsönözni videótékából, könyvtárból, pénztért?

A felnőtt videózó lakosság körében, %-ban átlagosan, havonta (N = 260 fő)

	db/hó
Az egész mintában	3,8
férfi	3,9
nő	3,5
18-30 éves	4,3
31-40 éves	3,6
41-50 éves	3,4
51-60 éves	3,5
61 és idősebb	1,8
8 osztállyal kevesebb	4,0
8 általános	3,7
szakmunkásképző/szakiskola	4,5
középiskola	3,1
főiskola/egyetem	3,8
Budapest	4,5
többi város	3,0
község	4,1

Hol szokott videózni?

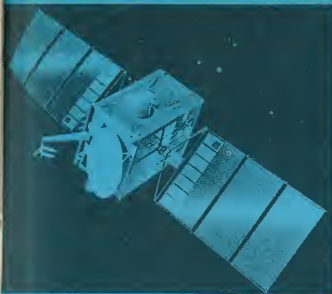
	nagyon gyakran	gyakran	ritkán	összesen igen	itt nem	összesen %
otthon	5	10	12	27	9	100
rokonoknál	1	2	13	16	20	100
barátnál	1	3	12	16	20	100
videómoziban	0	0	3	3	33	100
szórakozóhelyen	5	1	4	5	31	100
munkahelyen	0	0	3	3	33	100

Kölcsönkapott filmek száma havonta

	1 film	2 film	3 film	4 film	5 vagy több	Kölcsön néz	össz. %
Az egész mintában	3	6	4	3	10	26	74
Készülék-tulajdonos	10	19	12	11	34	86	100
„Vendég” videózók	8	15	6	5	16	50	100

7. táblázat

5. táblázat

CSALÁDI HÍRÖZÖN

Azok a csodálatos Bridges fiúk

Ők Azok a csodálatos Baker fiúk, akik e filmben testvérpárt alakítottak, ám külön-külön is befutott színészek voltak korábban. Igaz, az öccs, Jeff Bridges a népszerűbb, többek között a Csillagember vagy a Kicsorbult tör című filmekben nyújtott alakítása révén. Beau viszont a Vasháromszög című vietnami háborús produkcióban alakított, Arany Globust érően. (A képen a tükörben balról Beau, jobbról, cigarettával Jeff.)

A három testőr

Harley Davidson és a Marlboro Man – ez a címe annak a filmnek, melyet nemrég fejezett be Danny Baldwin, a legfiatalabb Baldwin fiú. William a Lánglovagok egyik hőse, az Egye-

nesen át ifjú orvosjelöltje, Alec Baldwin pedig a Fogd a nőt és fussban Kim Basinger mellett csinált kasszasikert. Baldwinék olyanok, mint a három testőr, akik négyen vannak. Egyedül Steve nem jutott még fel a csúcsra, ám a kritikusok szerint kitűnő karakterszínész.

Apjuk fiai

A Sheen családban az apa mellett a két fiú is a színészmesterséget választotta, s már játszottak is egymás filmjeiben. A Stockade (Puskatus) című filmben az apa, Martin Sheen egy könyörtelen kiképző őrmestert formáz meg, az újoncot fia, Charles Sheen eleveníti meg. „Most megfizetsz minden kölyökkori galibáért” – tréfálkozott a felvételek közben Martin a fiával. Az ifjabbik fiú nem Sheen, hanem a mama nevére szerepel: ő Emilio Estevez, aki Charlie-val a Young buns-ban szerepelt együtt. (Lásd felső kép. Az alsó képen Martin és Charlie látható együtt.)

Demi szül, Bruce mint Buffalo

Második gyermekét várja Bruce Willis. Felesége a terhesen készült meztelen fotói miatt hírhedtté vált Demi Moore, aki első szülését is filmre vetette. A kamera a hírek szerint most is készenlétben áll. Az első gyermek különben kislány, s most háromszentendős. A papa, Bruce Joel Silver új filmjében, Az utolsó cserkészben Buffalo Billt alakítja. Partnere nem más, mint Harrison Ford.

ATENGERM

**Fejezetek
a hazai
videókalózkodás
történetéből**

HOGY VOLT...!

Legelőbb pár szót a „hogy van”-ról. A dolog természetesen nem a közérzetemről szól. Annak megvannak a maga hullámhegyei és hullámvölgyei, akárcsak a videózás tengerének, melyet rétegeiben vizsgálunk az elmúlt majd egy esztendő folyamán. A dolog arra a tevékenységre vonatkozik, melyet az érintettek ma is folytatnak s folytatni fognak az idők végezetéig – hullámhegyek és hullámvölgyek nélkül. A kalózkodás nagyjai, mint azt a való életből vett példák mutatják, nagyjából ugyanúgy jártak, mint George Orwell Állatfarmjának emberszabású disznói: többet, jobbat kívántak. Az első időkben még cápákról, lamantinokról és bálnákról, egyszerűen mélységlakókról beszéltünk – olyan teremtményekről, melyek a fenék közelében, korallok árnyékában, üregek mélyén folytatják üzelmeiket. A helyzet azóta, mint tudjuk, alaposan megválto-

zott. A mélységlakók kinézetek maguknak egy frankó felszíni járművet, egy tartályhajót, mely rendíthetetlenül halad minden körülmények között, gyomrában pedig – akár a bálnákéban – számos hasznos dolog elfér...

Szinte látom, ahogy a különféle kreatúrák birtokba veszik ezt a járművet. A palánkon kocsonyás testű polipok másznak át, a darut, amely a legnagyobb ceteket a fedélzetre emeli, vidor lamantinok kezelik. A cápák

hasbacsikos tengerésztrikót, tányérsapkát és szveter-t öltenek, némelyik napok alatt pofaszakállat ereszt – úgy festenek, mint az igazi, régi tengeri medvék, felvonják a Szabad Videózás, a Le-gális Videózás fehér lobogó-

ját, s félárba eresztik, valahányszor „kollégákba” botlanak valahol az óceánon. Szép is, jó is az ilyen megemebresedés. De egy szempontból rém kellemetlen: a lassan felszáradó fedélzeten nincs hely a megfigyelői státuszú tengerirőrszák számára. Nincs hely az olyanoknak, amilyen – mint azt korábban megtudhatták – én magam vagyok...

Akadna persze mondanók e tartályhajó személyzetéről és parancsnokairól is, ám mivel e teremtmények oly igen hasonlatosak hétköznapiaink gyakori szereplőjéhez, a dologból akár baj is származhatna. A hajó és a megfigyelő számára egyaránt. A legtöbbben azon a véleményen vannak, nem jó bolygatni a múltat. Elvégre a cápának is van szíve, a bálna meg egyenesen említi. Mind egy vérből valók vagyunk. Aki mást mond – sörpörék le, pfuj...!

A metaforák álcáhalója mögül előbújva ki kell jelenítenem: elvesztettem a meggyőződésemet. Nem volt nehez: eredetileg sem volt túl mély. Mondjuk úgy: ma már egyáltalán nem hiszem, hogy a videózásnak lehet vagy érdemes gátakat szabni. A videó – férferek, feketék, szürkék – mint a bűvópatak, megtalálják a maguk útját az akadályok közt, ahogyan megtalálják az utat a tenger munkásai is. Valami azt súgja, a légi életmódhoz is alkalmazkodnának, sőt a radioaktivitást is legalább olyan jól tűrik, mint a skorpiót. A videózás üzlet, pénz van benne, s a pénz községe bizony szívszós mutációk megjelenéséhez vezet. Talán nem is baj. A baj az, hogy a feketét jelenünkben már szinte lehetetlen elválasztani

ni a fehértől. A szürkéről nem beszélek, mert szinte minden szürke: az ég, a tenger, a tartályhajó, a parancsnoki hidon feszítő bálnák, cápák, lamantinok. Komolyan fontolgatják, hogy szürkére mázolíják a korallokat is, no nem politikai okokból, inkább a tisztesség kedvéért.

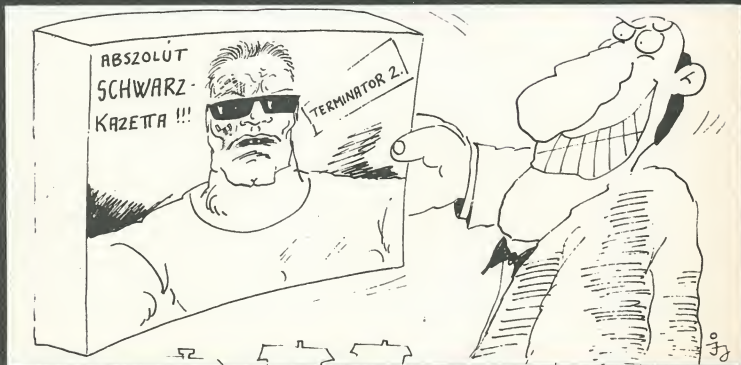
A tisztesség kedvéért

Azt hiszem, minden, amit az elmúlt hónapokban tettünk és mondtunk, ugyanezt a ki nem mondott célt szolgálta.

munkásai, a mélység lakói elfoglalták jól megérdemelt helyüket a felszíni lények nagy közösségében.

Félreértés ne essék: nem győztünk le. Nem győztett le senki, mert ebben a huzakodásban, ahogy nincsenek igazi vesztesek, nem lehetnek győztesek sem. Részleteztünk már, de elmondom újból, utoljára: ebben a harcban hosszú távon csakis a fogyasztó veszíthet. Veszíteni fog, az ország felkerül a kalózok által különösképp kedvelt vidékek listájára, amelyen amúgy illusz-

Valóban. És ezért, a realitásokat felismerve, az elkövetkező hónapokban mintegy „takarékra tesszük magunkat”. Szemünket nem hunyjuk be, mondjuk inkább, hogy szemüveget teszünk fel. Focisorozott lencsés szemüveget. A szemüveg begyűjti s ezzel egy időben tükrözi a látottakat. Mi pedig várunk. Várunk, míg a mennyiségi változás minőségibe csap át; várunk, hogy eljőjjön a perc, amikor a felszíni járművek megmutatják igazi színeiket, s a nagy elődök nyomdokain járva megütözkönek.

Beszéltünk a videóvilág eredeti tökefelhalmozásának sajátságairól, a nagy videóvagyonok születéséről éppúgy, mint a hazai piac felosztását kísérő bonyodalmakról. Megismertettük önöket a honi videólaguna élővilágának jellegzetes képviselőivel, kicsinyekkel és hatalmasakkal, s igyekeztünk rávilágítani viszonyuk félelmes-szép lényegére. A változások kiteljesedésekor igyekeztünk nyomom követni a folyamatot, mely ama bizonyos tartályhajó (vagy tartályhajók) elfoglalásához vezetett, s melynek végén a tenger

ris társaságban lenne, hisz Lengyelország mellett olyan kiválóságok találhatnának ott, mint Thaiföld, Malaysia.

Komolyan

A videóalkalmazkodás (audióalkalmazkodás, jogdíjbanditizmus) virágzása egyesek következménye a jogviszonyok rendezetlenségének. A jogviszonyok rendezetlensége társadalmi és politikai okokra vezethető vissza, meg arra a meggyőződésre, meg arra a házunk táján fontosabb, sürgősebb megoldást kívánó dolgok is.

**A zenészerző,
remélem,
az örökkévaló
John Williams lesz**

Ha egyszer megindul a harc, ismét jelentkeznünk. Addig eltűnünk a mélyben. A tenger csendjét mostanság csak a hajócsavarok zümögése zavarja. De legalább – hisz immár odafent járnak – nem zavarják a tenger munkásai...

VÉGE
Gáspár András
FOLYTATJA: AZ ÉLET

DUNA FILM

1. GHOST
2. NEM VAGYUNK MI ANGYALOK
3. CRY BABY
4. HARLEMI ÉJSZAKÁK
5. GYEREKJÁTÉK 2.
6. DÁVID KIRÁLY
7. FEKETE ESŐ
8. A KÉM
9. AZ ÁLDOZAT MÁR NEM KÍVÁNCSI
10. ÖRÖKKÉ
11. BÜNTÉNY A TÁMASZPONTON
12. KRIMI A SÁRGA TÓNÁL
13. A TERROR KÖRBEZÁR
14. KÜZDELEM ÉS DICCSÓSÉG
15. DUPLA VAGY SEMMI
16. MEGLÓGTAM A FERRARIVAL
17. TÚLVILÁGI PAPA
18. NAPPALOK ÉS ÉJSZAKÁK
19. A FÉLSZEMŰ
20. LÉLEKVÁNDORLÁS

TELEVIDEO

1. ARANYCSAPAT 1950–1956. (archív összeállítás)
2. ANTAL-SHOW (vidám percek egy tévés sztárral)
3. TV MÁS FÉL + KANDI KAMERA (móka és kacagás)
4. OJ MAMA! (Kálmán Imre-show)
5. SZELLŐK SZÁRNYÁN (Husza Jenő és kortársai)
6. HAJRÁ, MAGYAROK! (sportsikerek videón)
7. ALAKVÁLTO (amerikai rajzfilm)
8. AZ ÉN KICSI PÖNIM (amerikai rajzfilm)
9. LA FONTAINE MESÉI I-II-III. (rajzfilm-sorozat)
10. MIT ÉR AZ EMBER, HA MAGYAR? (Chrudinák Alajos műsora)

FÓKUSZ

1. Lady Domina
2. Foxy Lady Nr. 1.
3. Kirándulás a szerelem szigetére
4. Botrány a szexklubban
5. Francia gyűjtemény
6. Láb-szépségverseny
7. Beverly Hills mocsarában
8. Desiré és társai
9. Római kaland
10. Teresa, a férfifaló
11. Marilyn I.
12. Tiltott vágó
13. Szerelemre születtek I.
14. Szelíd szemű bestiák
15. Brazíliai csábítások

A filmek kölcsönözhetőek: Bp. III., Tóga u. 8., XVIII., Havanna u. 50. XXI., Erdősor u. 36.

ZOOM

1. VASANGYALOK
2. KEGYETLEN PART
3. DEXI ÉS BUMI
4. BASEBALL BIKÁK
5. HEVES JEGES
6. ÖNKÉNTESK
7. PISZTOLYMŰVÉSZ
8. SISSI
9. ŐRÜLT KÜLDETÉS
10. CONVOY

VICO

1. Rohamcsapat
 2. Emberrablók
 3. Saigon kommandó
 4. Kokainraktár
 5. Rákember a Marsról
 6. Hold 44
 7. A herceg nő
 8. Odin
 9. A halál istene
 10. Hősök vére
 11. Toto, a bennszülött
 12. Félnék emberek
 13. Végzetes erőszak
 14. BAT 21
 15. Gyilkosság rendelésre
 16. Vörös börtön
 17. Békaherceg
 18. Könyörtelenül
 19. Vérdíj
 20. Add meg magad
- Valamennyi színes, szinkronizált.

MOKÉP

1. PISZKOS ALKU színes, amerikai akciófilm
2. FÉL LÁBBAL A PARADICSOMBAN- színes olasz vígj.
3. VÉGSŐ MEGTORLÁS-színes, amerikai akciófilm
4. EROTIKUS KOBRA-színes, olasz erotikus film
5. SZUPERBOMBÁZÓK-színes, amerikai kalandfilm
6. VÉRÉS HAJSA-színes, amerikai akciófilm
7. GÖRDESZKÁS LOVE STORY-színes am. kalandfilm
8. DRAKULA GRÓF-színes, olasz horror
9. LOS ANGELES-I FOJTOGATÓK-színes am. krimi
10. TAVCSÖVES KUKKOLÓ-színes, amerikai krimi
11. TESTI KAPCSOLATOK-színes, amerikai szatíra
12. NŐSTÉNYTIGRISEK-színes, olasz vígjáték
13. IDŐUTAZÓK-színes, amerikai sci-fi
14. KÉK VILLANÁS-színes, amerikai kalandfilm
15. FOLYTASSA, DICK-színes, angol vígjáték
16. FOLYTASSA, HENRY-színes, angol vígjáték
17. FOLYTASSA A KEMPINGEZÉST- színes angol vígj.
18. NYOMOZÁS KRISZTUS HOLTTESTE UTÁN-színes, olasz dráma
19. AKI SÁRGA MASZNI VISELT- sz, am. western
20. BRIAN ÉLETE-színes, angol paródia

Fót, Vörösmarty tér 15.
Bp. XIII., Pannónia u. 25.
Bp. XI., Fadrusz u. 14.

FOTIFON

1. Piszkos alku - (MOKÉP)
2. Fekete eső - (DUNA FILM)
3. Harlemi éjszakák - (DUNA FILM)
4. Amerikai vérbosszú - (INTERVIDEO)
5. Sissi - (ZOOM)
6. Örökké - (DUNA FILM)
7. Nőcs irlalom - (INTERVIDEO)
8. Kéme - (ZOOM)
9. Öslények országa - (DUNA FILM)
10. Örült küldetés - (ZOOM)
11. Hé barátom, itt van Sabata - (INTERVIDEO)
12. BAT 21 - (VICO)
13. Aranygyermek - (DUNA FILM)
14. Heves jeges - (ZOOM)
15. Pénznyiélő - (DUNA FILM)
16. Hair - (INTERVIDEO)
17. Benny Hill - (ZOOM)
18. Csupasz pisztoly - (DUNA FILM)
19. Felmondtam, jöjjön vissza - (MOKÉP)
20. Veszélyes út Hawaiiba - (ZOOM)

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesz-
szük közé magánszemé-
lyek 100 szonai nem hosz-
szabb szövegu hirdeteseit.
Felhivjuk a Kedves Olvasó
figyelmét, hogy e rovatban
nem all modunkban közölni
olyan hirdeteiket, amelyek-
ben megvetelre ajánlanak
vagy díjazás ellenében ke-
resnek szerzői jogvédelem
alatt álló műsorokat.

• Sürgösen, olcsón eladó OTP-
lakáshitel visszafizetése miatt
ITT-NOKIA ICSHO színes tv.
ITT-NOKIA VR 3520 videómag-
ná. TENSAL 36 cm színes tv.
Telefon: 1-775-873.

• Eladó 1,5 éves, alig használt
Fischer FVH-P200 DK, AKAI
VS-115 videók, ITT NOKIA ST-
741 mini hilitorony hangfalak-
kal, AKAI AP-Q310/c lemezját-
szó. Czákó Tibor, 1223 Bp.,
Névtelen u. 12. III/14.

• Keveset használt videólejá-
tstót vennék (kb. 10-15 ezerért).
Árajánlatot típusmegjelöléssel,
a készülékről néhány soros le-
írással a következő címre ké-
rem: Paczári Tibor, 4400 Nyí-
regyháza, Toldi u. 60. III/26.
Tel.: 06 (42) 13-914.

• Megvetelre keresem a német
Video magazin (B 8887 E)
9/90-12/90. számait, valamint
a 6/89-ig megjelent összes
számát - kivéve: 2/87, 9/87,
4/89. Kizárólag levélben: Wie-
land István, 1035 Budapest,
Szél u. 17.

• Eladó Commodore-128 1571-
es floppyval, Fisher FVH-P10S
videomagnó és Sony CDP-M49
CD player. Watah Zoltán, 3535

Miskolc, Majláth u. 38/b. Tel.:
46/56-411/141.

• Eladó VS 600-as Grundig
videorekorder, 1 éves. Telefon:
1567-880, este.

• Non-profit jellegű jogdíjas ki-
advány terjesztésére keresek
videókazetta-kölcsönzőket.
Szabó Tibor, 2840 Oroslány,
Kertálja u. 1. Tel.: 34/61-443.

• Eladó 1 pár Reflex Profession-
nal R-200 Dico típusú 200 W-
os hangfal + 2-szer 100 W-os
végerősítő 40 ezer Ft-ért, 1 db
5 csatornás hangszínszabályozó
csz keverő + 1 db fémházas,
Cannon csatlakozású dinamikus
mikrofon vezetékkel 15 ezer
Ft-ért, 2 db AIWA AD-220 kazet-
tás magnó 18 ezer Ft-ért, 1 db
3 hónapos jótállásos Samsung
VK-1260 videorekorder 34 ezer
Ft-ért. Cím: Takács Pál, 5082 Ti-
szateány, Ády E. u. 12/b.

• Panasonic NV-850, Philips
VR-6970 típusú hifi videók,
Goldstar 39 cm-es színes tévé,
angolra hangolt hifi-lánc igény-
esnek eladó. Varga Csaba,
9400 Sopron, Várkerület 19.

• Kifogástalan, japán kétféjes
AKAI 425 EDG videomagnó el-
adó. Tel.: 1641-129, este.

• Videoton GSW 5720 kétkazet-
tás, gyorsmásolós, zajcsökken-
tővel ellátott féléves magnó
deck garanciával kedvező áron
eladó. Rendes László, 1181
Bp., Csontváry u. 21. VIII/45.

• Nagyon olcsón eladók televí-
zió-alkatrészek, műhely felszá-
molása miatt. Csak egy tétel-
ben! Kovács Péter, 5000 Szol-
nok, Versegly u. 38. Tel.:
06/56/38-299

WEST WEST WEST WEST

Megjelenik
minden
hónap
első hetében

FOTIFON BONUS

Ha kívágja ezt a szelvényt, az
egy műsoros kazetta díjtalan
kölcsönzésére jogosít
a FOTIFON bármelyik tékájában

Hódító úton

D 16:9

Minden második ősszel Berlinben adnak randevút egymásnak a szórakoztató-elektronikában és ezen belül is elsősorban a videó- és tv-technikában érdekelt legnagyobb cégek, s mindazok, akik ebben a műfajban élnek, számítanak, léteznek. Az idei szeptemberi Funkausstellung a legújabb videó-, tv-vétel- és -adástechnikán kívül felvonultatta a hangtechnika újdonságait.

Időpont előtt nem várható. Mind a 3Sat, mind az Eins-Plus, HDTV-Equipmenttel európai norma szerint filmezett, ami 1250 soros televíziós képeket állított elő, de dekóder hiányában a 16:9-es képeket 625 soros D2MAC átviteli szabvány szerint mutatták be. Az Eins-Plus-nál a Funkausstellungról a képek HD-MAC-ban, tehát még 1250 sorral mentek a Kopernikus műholdra és onnan Baden-Badenbe, a Südwestfunkhoz, de itt 625 soros D2MAC-vé alakították át és lőtték fel a TV-Sat2 műholdra, ahonnan már a jelenlegi egységekkel is fogyasztásra alkalmassá vált.

A 3Sat-nál más utat választott, s anélkül, hogy most ennek részleteibe mennénk, a jel útja egy szakaszon PCM (Pulzus Cod Moduláció) segítségével a Német Posta szélessávú hálózaton haladt, majd szintén az előbbihez hasonló módon D2MAC kódolás után jutott a Kopernikus műholdra.

Természetesen – mint arról már többször hírt adtunk – a készülékgyártók is készültek a látványos, újabb bemutatkozásra; ilyen készülék volt a *Telefunken BS 9500 D* típusa, mely 72 kilójával és 9400 DM-es árával semmilyen tekintetben nem tartozik a könnyű súlyúak közé. Szolgáltatásai kategóriájának megfelelőek: a multinormás vevőrész valamennyi tv-normát megérti, a műholdvevőt beépítették, hypersávós tunnerrel rendelkezik, amely a kábelhálózat szélesebb sávú D2MAC jeleinek átvitelére szolgál. Természetesen kép a képből tudománnyal rendelkezik, pontosabban a képmező jobb szélességén három önálló kép jeleníthe-

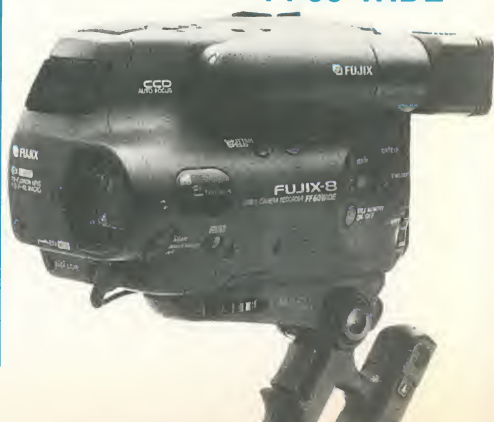
tő meg. Csatlakoztatási köre igen széles, és hang szempontjából is jónak mondható. Képvisszaadásában azonban problémák jelentkeztek, mivel a készülék mindig 1250 sort rajzol fel a képernyőre, így a 625 soros adásnál duplázza a sorokat, ami a kontúrszéleken lépcsőzöttséget eredményez. Mint a német Video magazin munkatársai – akiknek módjuk volt a készülékeket még kiállítás előtt tesztelni – is leírták, tesztjelgenerátorról meg lehetett győződni a képsző magas színvonaláról, de többről nem, ami önmagában kevés.

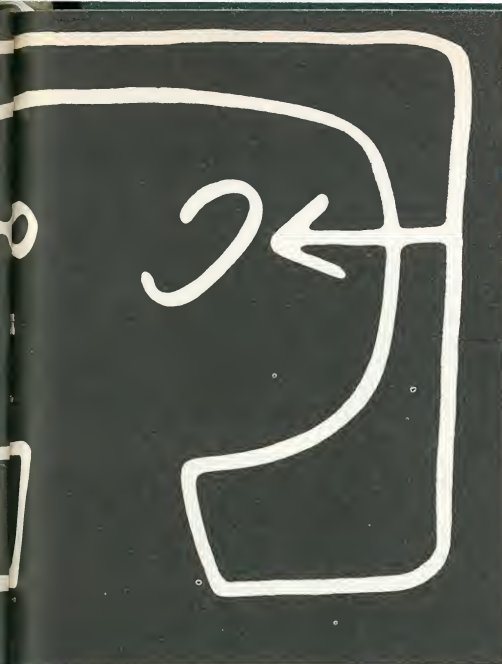
A Funkausstellung újdonságai közé tartozott a *Philips VR 813* típusjelzéssel bemutatott, első sorozatgyártásban készült olyan S-VHS videómagója is, ami a MAC rendszer szerint sugárzott „szélesvásznú” képeket mint olyant felismeri, sőt a 16:9-es tv-készülékeknek a megfelelő képfarmatúmat átkcsolásához a parancsot is kiadja. Az adóban a 16:9 szerinti sugárzásokat ugyanis elektronikusán jelölik. A videómagón a széles képeket éppen úgy

veszi fel, ahogyan azokat sugározzák, amelynek előfeltétele, hogy egy D2MAC dekóder a jeleket PAL-lá alakítja át. Az ilyen adásokat egyébként egy 12 kHz-es hanggal jelöli a szinkronszávon, amit a tv-készülék feldolgozva meg tudja tenni eltérítő rendszerében a szükséges átváltást.

A kép persze úgy teljes, ha létezik olyan kamkorder is, mely a képet 16:9-es formátumban produkálja. A *Hitachi* volt az első forgalmazó, amely ilyen ké-

FF60 WIDE

VR 813

szülékeket mutatott be. A **VM-E23E** és a **VM-E25E** Video-8 rendszerűek, míg a **VM-4400E** egyszerűbb kivitel, a negyedik egy teljes formátumú S-VHS készülék, mely a **VM-S 10000E** nevet kapta. Ez utóbbi formájával és 100-szoros zoomjával is felhívja magára a figyelmet. A szélesvásznúságot a négy modell egyikenél sem 16:9-es chippel valósították meg, hanem digitális jelfeldolgozással egy átalakítón keresztül oldják meg. A képinformációt elektronikusan össztömörítik, 4:3-as formátumban felveszik, és egy megfelelő 16:9-es televíziókészüléken szélesvásznúra szétbontják.

A keresőben ilyen üzemban a tömörített kép látható. A megoldás a függőleges felbontás kb. negyedrésznyi csökkenésével jár. Maga a megoldás teljesen elektronikus kapcsolásokon és nem optikai átalakításon alapul, s úgy tűnik, egye-

VM-E23E

lőre ez a közvetett – bár rögzö- nek tűnő – út létezik, mivel 16:9-es chip még nem létezik a piacon.

Miközben a technika az egeket ostromolja kamkordereknél – persze itt is a technikai szint szem előtt tartása mellett –, a kisebb kamkorderek domináltak. A gyártók egy újabb, első- sorban utazó, ugyanakkor a minőséget és praktikumot preferáló vásárlói réteget akarnak megcélozni. A Sony bemutatta a **CCD TR 705-ös** Hi8 rendszerben dolgozó készülékét, mely 8-szoros zoomjával, 470 000 Píxeles CCD-jével, 1/10000-es zársebességével, jó smear-tulajdonságaival és viszonylag tág szolgáltatásával igazolja, hogy ez a kategória is felnőtt a nagyokhoz. A JVC a **GR-SX9**-el jelentkezett, ami szuper VHS-C rendszerben dolgozik, de további négy VHS-C rendszerű készü-

léket is hozott, így a **GR-AW1**-et – ez freccsenő víz ellen is védett –, a **GR-AX2** és **GR-AX3**-at; s a **GR-AX10**-nek lámpája is van.

A Hitachinak a 16:9-es formátumú készülékeiről már szóltunk, de bemutatták a **VM2400**-at, mely a 2300-nak lámpás változata. A Hitachi készülékeket már csak azért is érdemes figyelemmel kísérni, mert az egyre rendszeresebben jelentkező Sony típusokon, a mind szélesebb választékot bemutató Panasonic kívül e cégnek is számos típusa fut nálunk.

Megemlítendő még a Fujitól az **FF60** Wide típus, melyet első olyan kamkorderként lehet elkönyvelni, melyben beépített nagy látószögű előtét van, így lehetővé téve egy kezdeti 4,9 mm-es gyújtótávolságot.

VM-S 10000E

Isabella
Rossellini

A nyja L ánya

„Az általános gondolkodás szerint a női szépség kulcs a szerencsééhez. Biztos lehetőség a hírnévhez, a jó modort feltételezi, és a társaságban középpontba kerül az, aki szép. Vagyis a szépség útlevél a karrierhez. Elhatároztam, hogy megunt fejemet és vonásaimat átalakítom. Új életet kezdek azzal, hogy nem megunt aroom hunyorog rám a tükörből. Így aztán bementem egy jobb kozmetikai szaküzletbe, és vásároltam néhány szemceruzát, arcfestéket, ezt-azt. A kiszolgáló kisasszony, aki maga is pályázhatna valamilyen Miss Beautiful-versenyen, jól megnézett és azt mondta: Tudja, ha egy kicsit dolgozna az arcán, hasonlíthatna Isabella Rossellinire...”

34 VIDEO

Ime Isabella szavai egyik legutóbbi interjújából. A negyvenedik évéhez közeledő asszonyé, aki modell, riporter, filmsztár és anya, s akihez ezerszámra szeretnének hasonlítani az érettebb asszonyok. Tény, hogy népszerűségének egyik oka döbbenetes hasonlósága édesanyjához, Ingmar Bergmanhoz.

Fekete hajjal és sötét szemével valósággal egy olasz Ingrid. Mozgása, gesztusa, nevetése, hanghordozása a gének furcsa összekapcsolódása folytán szinte azonosá teszi híres anyjával. Filmszínésznői pályakezdésénél még ott volt a mama, de a papa már nem élt. Roberto Rossellini életében még azt sem engedte meg gyermekeinek, hogy az általa rendezett filmeket megnézzék! Hát még azt, hogy hasonló pályára lépjenek vele. „15 éves koromban titokban meglógtam egy földrajzóráról, és megnéztem a «Róma nyílt város»-t. Akkor megtudtam, hogy az apám egy zseni. Megértettem, hogy a mama miként szeretett bele a film megtekintése után úgy, hogy még azt sem tudta, ki csoda Roberto Rossellini és hogyan néz ki.”

Isabella színésznői pályafutása azzal a filmmel kezdődött, amelyben a mama játszotta a főszerepet, s Liza Minelli az egyik epizódot. Liza apja, Vincente Minelli rendezte és Ingrid Rossellini, Isabella ikernővére volt a sminkes. A film, az *Idő kérdése*, csúfosan megbukott. Mindenkit lerántott a kritika, kivéve azt a fiatal apácát, akit Isabella játszott.

Az ezt követő években mégis inkább zsurnalisztikával foglalkozott: tévériportokat készített híres emberekkel, az olasz televízió számára – Amerikában. Nyelveket tanított egy New York-i középiskolában. A maga lábára állva bizonyította be, hogy ő is „valaki”, nemcsak híres ősök utóda.

Egyik riportja hozta össze Martin Scorsesevel. Szereltem, majd házasság lett belőle. A világhírű filmrendező azonban, éppúgy, mint egykor a papa, nem engedte filmezni feleségét. Isabella azonban bejárta a forgatásokra és a vágóterembe. Csendben volt, nem szólt egy szót sem, csak éppen tanulta a szakmát.

Amikor házassága felbom-

LANCÔME
PARIS

lott, gyorsan férjhez ment, és szült egy kisleányt a nála fiatalabb, kezdő színész-rendező Wiedermannnak. A kislány a drámai Elektra nevet viseli, s immáron 8 éves.

David Lynch egy étteremben látta meg Isabellát, és „Maga akár Ingrid Bergman lánya is lehetne” felkiáltással üdvözölte. A véletlen találkozásból született meg Isabella Rossellini ez idáig legsikeresebb filmje, a Kék bársony (Blue Velvet). A kocka, ahogy mondani szokás, el volt vetve. Isabella megtalálta hivatását. Majd újabb válás, ezúttal David Lynchért...

Amikor megkérdeztek, me-

lyik alakítását tartja legtovábbra, így válaszolt:

„Természetesen a Kék bársony Dorothy-ját. Nagyszerű volt dolgozni a filmben, mert minden nyomasztó és keserves jelenete ellenére a felvételek nagyon oldott és jó légkörben készültek. A másik kedvencem Az unokatestvérek (Cousins), melyben kellemes volt jószívű, jóindulatú teremtest játszanom, mert a tisztaság volt fő jellemvonása szerepemnek.”

S ki hinné, hogy a David Lynch rendezte Veszett a világ (Wild at Heart) című film megszületése valójában neki köszönhető?

„Valamikor nyáron Massachusetts táján dolgoztunk – mesélte, – amikor egy könyvkereskedésben megláttam Frida Kahlo könyvét. A második keresztnevem svéd nagymamám után Frida, így hát azonnal felfigyel-

tem a szerzőre. Otthon felhívtam David figyelmét a könyvre és a festőnőre, milyen izgalmas a megjelenése. Oly vad és veszedelmes, de emellett határozott arca volt, mint aki már sok mindent tapasztalt az életben. Így lett belőle film.”

Isabella már 28 éves volt, amikor egyenesen a Vogue magazin címlapjáról szerződött a Lancome kozmetikai cég, fantasztikus gázsival. Ma évi négy millió dollárt kap azért, hogy bemutassa a Lancome emblémát viselő koz-

metikai és divatcikkeket. Mind ezt több mint egy évtizede, változatlan népszerűséggel és sikerrel.

Arra a kérdésre, mit tart életében a legfontosabbnak, legutóbb így válaszolt:

„Elsősorban a kislányomat, a családomat, a munkámat. A szüleim eleven emlékét, s azt, hogy szabadon sétálhatok az utcákon, nem kell állandóan és napról napra a megélhetéért dolgoznom.”

Időközben azonban véget ért kapcsolata David Lynchcse is. S míg Isabella új utakat keres, a hódolók és a kollégák nem tudják elfeledni, kinek is a lánya valójában. Omar Shariff például így vélekedik:

„Ha ránézek, érzem azt a melegséget, amit az édesanyjáról hozott magával.

Nem csupán őt látom, hanem az emlékeimet és ábrándjaimat is – a mamájáról.”

Tatár Eszter

HAJRÁ, MAGYAROK!

Ez a címe a Televideo Kiadó egyik legújabb kazettájának, mely a magyar sport sikeres éveinek nagy pillanatait eleveníti fel. A visszaemlékezések idézik az ötvenes évek sikeresérlőjét az Aranycsapatból Iharos Sándor, Rózsavölgyi Sándor világhírű futókig. A videóvizs-
saelemlékezéseken megszólal többek között Papp László, Gyarmati Dezső, Kárpáti Rudolf, Hidegkuti Nándor, Székely Éva, a mai nagyságok közül pedig Fábiani László. A sportriporterek közül Szepesi György, Borbély Pál és Zsolt Róbert idézi fel a dicső múltat.

Vigyázat, mélyföld! Kern András és Udvaros Dorottya szereplésével egy nemzedék életérezései törnek fel e több mint egyórás összeállításban. Esterházy Péter, Spiró György, Vámos Miklós, Kornis Mihály, Sándor György és Veres István képviseli őrásaival a fiatal írókat, egy nemzedék külvilágélményüket hangoztatassák a nyolcvanas évek végi Magyarországon. (A film 1989-ben díjnyertes volt a vespérmű tv-fesztiválon.)

Három színes szinkronizált

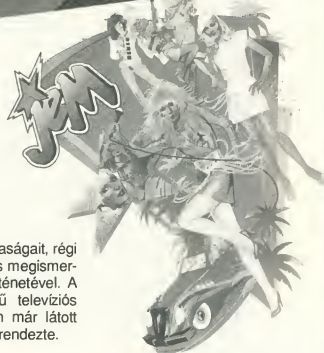
amerikai rajzfilmet ajánl a kiadó a *Gombóc és Rozsda*s című kazettáján, míg a *Robotix* másfél óras, szintén amerikai rajzfilm, mely szerezetlenül járt földi úrhajósok kalandjait meséli el. A *Jem* ugyancsak önálló, egész estét betöltő rajzfilm Amerikából: a történet Jerry körül bonyolódik, aki egy hanglemezkiadó tulajdonosa lett, ám nem egyedül...

Olykor megcsik, hogy gyermekkorunk emlékei kísértének, s úgy véljük, egy-egy pillanat már korábban megtörtént velünk. Csupán emlékeztetünk játékra ez vagy sorunk furcsa ismétlődése? Erre a kérdésre keresi a választ a Televideo francia filmje. A *titkos szoba*.

A XX. századi izmusok 140 perces értékes videó lehet a diákok és a művészet íránt érdeklődők számára, mely képek kalauz századunk nagyobb képzőművészeti irányzatairól. (A rendező Zsigmond Dezső és Kútvolgyi Katalin.)

A *képes haza-járás* három órában kíséri el a nézőt Magyarországon növény- és állatvilágába, mutatja be az ország geológiáját, telepü-

HAJRÁ, MAGYAROK!

lésfajtaját, régészeti ritkaságait, régi templomait, kastélyait, s megismeret az itt élő népek történetével. A Hármaskor csatorna című televíziós műsorban részletekben már látott alkotást Bakos Katalin rendezte.

Belépés 18 éven aluliaknak!

Jönnek a különleges tékák?

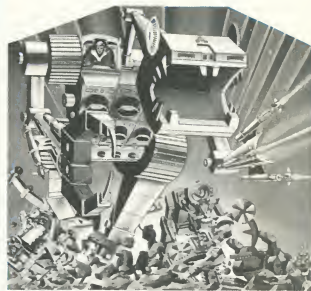
Lehet, hogy a speciális videótekák a jövő? Igaz, akadnak már nálunk is olyan kölcsönzők, ahol a kazetták mellett az üzletlátnakos virágok, élelmiszert is árúsít, ezeknek azonban még közvetett kapcsolata sincs a filmmel, a videóval. A Fotion cég gazdájá, jelenleg három videóka irányítója, Hegedűs László azonban olyan kölcsönzők nyitását tőri a fejét, amelyek egyedi kínálattal bővítenék a hagyományos kölcsönzők szolgáltatásait. Ötleit e hasábkön azért is osztja meg az olvasókkal és így egyben

leendő (?) vállalkozótársaisal is, hogy új partnerek segítségével esetleg hamarabb válhasson valóra álma, saját és a videobarátok együttes öröme.

Hasznos lenne nyitni egy úgynevezett NO-CO videókölcönzőt, ahol az érdeklődők hozzájuthatnának a NO COMMERCIAL, azaz a nem tömegek által nézett értékes alkotásokhoz, művészfilmekhez – javasolta Hegedűs László.

A MOKÉP-nem számos ilyen filmje van videó, meg is jelentették ezek listáját NO-CO katalógusukban. Úgy gondolom, fellelhetők Magyarországon olyan filmkészítők, amelyek egy ilyen kölcsönzőt fel lehetne tölteni, s meggyőződés, hogy van ideháza is egy olyan réteg, amely nem teszi be a lábát videótekákba, mert szerintük ott csak akció-, horror- vagy szexfilmet lehet kölcsönözni. Ám az általam elképzelt filmes-videós szaküzletben nemcsak értékes filmekhez lehetne hozzájutni, Fellini-, Bergman-, Zeffirelli-sorozatokhoz, hanem a filmkészítés kellékeit is meg lehetne itt vásárolni. Például a rendezők, az operatőrök által viselt speciális mellényeket vagy rendezői székeket. Mondjuk, árusíthatnánk annak a rendezői székeknek a mását, amelyben Coppola ült a keresztapa forgatásakor. Divatot lehetne csinálni itthon is a film világából! Így ha a magyar és a művészfilmek kölcsönzéséből nem is lehetne meggazdagodni, a hiányt pótolni lehetne a filmes kellékek eladásával.

A tékavezető másik életre való elképzelése egy videó-játékbolt nyitása. Belépés 18 éven aluliaknak – állhatna a bejárat fölött a felirat. A

kölcsönzőnek azok lehetnének a klubtagjai, akik diákigazolvánnyal rendelkeznek. A polcon ott sorakoznának az iskolai kötelező olvasmányok és azok megfilmesített változatai, valamint rajzfilmek, mesefilmek minden mennyiségben. De nem ám önmagukban, hanem mellettük állnának a hősköi játékgigra formában is: a transzformerek, az új sztár, G. I. Joe, He-Man vagy a tini nindzsza teknőcök, melyeket a kölcsönzőt vagy megvásárolt videókkal együtt szintén árusítani lehetne.

Éltre való ötletek, melyeket Hegedűs László szeretne új társakkal már jövőre megvalósítani.

100 forintot ér
ez a szelvény,
amennyiben Ön 1991. október 31-ig
Budapest VII., Erzsébet krt. 30.)
Televideo
músort kazettát vásárol a Televideo márkaboltjában
(Kazettánként csak egy szelvényt használható fel.)

A FANTÁZIAFILMEK TÖRTÉNETE II.

A sci-fiből, szürrealista alkotásokból, vallásos témájú filmekből, mesefilmekből és horrorból összegyűrt „fantázia-műfaj” neves elődökre tekinthet vissza, melyek utódai a nyolcvanas évek nagy kasszasikerű alkotásai a Conantól Indiana Jonesig.

A GERMÁN HŐSÖKTŐL ÓZIG

A korai fantasy-filmek készítésében elsősorban a németek jeleskedtek. Ez talán nem is olyan nagy meglepetés, lévén, hogy a fantasztikus filmek műfaja valójában Németországban bontakozott ki, amely ideális táptalajnak bizonyult számára mind lélektani (vesztett háború, kiábrándultság, menekülés a valóságtól stb.), mind technikai okok felől elemezve (korszerű filmgyárak, stúdiók, nagyszerű szakemberek stb.) a filmkészítést. A korszak kiemelkedő produktuma, „a legendás hőstettek himnusza, s egyben a revansizmus és a közeli győzelmek záloga” (Georges Sadoul), *A Nibelungok* (Die Nibelungen, 1923–24 D), mely a bámulatos kifejező érzékkel megáldott Fritz Lang monumentális fantasztikuma. „A germán hős, odalán legendás hírű kardjával, büszke tartással lovagol végig a Böcklin-képeket utánzó tájakon, s legyőzi a gnómok

borzalmas külsejű dűsgazdag királyát.” A másik sztárfilm Friedrich W. Murnau *Fauszta* (1926), amely rögvést a fantasztikum kellős közepébe vág – a nyitó felirat szövege szerint ugyanis vad, gomolygó sötét fellegek zúdulnak ki a pokol kapuján. Amikor azután a néző meglátja a vad, gomolygó sötét fellegek kizúdulását a pokol kapuján, vagy kimenekül a mozi-

nek bizonyult, lévén az ember – néhány korábbi visszhang nélküli próbálkozástól eltekintve – először találta magát szembe az ősvilág állatóriásai-
val. Jó egy évtizeddel később, a '30-as évek végén újabb kedves szereplőkkel gyarapodott a fantasy tábor. A kis Dorothy (Judy Garland), a Madár-
jlesztő, a Bádögember és a Gyáva oroszlán vágott neki a

FANTÁZIA VAGY HAZUGSÁG?

A '40-es évek lanyhuló kínálatában azután újra felbukkanak a hazudós báró történetei (Münchhausen, 1943 D). A Münchhausen báró által előadott égbekiáltó hazugságok már korábban is megihlették a filmeseket, ám ez a német vál-

A tizenegyszeres Oscar-díjas Ben Hur

ból, vagy (s ez a jobbik eset) ott marad, s leckét vesz a filmkészítés legmagasabb fokán előadott fantasztikus bravúrok szédítő erejű kompozícióiból. Miközben a németek a balga önimádat látványncsapdájába estek, Amerikában ekkor indul útnak Challenger professzor és kicsiny csapata, hogy megtalálja Az elveszett világot (The Lost Word, 1926). A film megint csak mérföldkö-

sárga útnak, hogy eljusson a Smaragdvárosba, s találkozson a nagy varázslóval, Óz, a csodák csodájával (The Wizard of Oz, 1939). Csatlakozott hozzájuk A bagdadi tolvaj is, ez a Kelet bámulatos mesevilágát, fantasztikus varázslát, hangulatát remekül visszaadó celluloid-fantasy, Sabu lélegzetelállító kalandjaival a középpontban.

tozat minden addigig fölülmúlt, hiszen apait anyait beleadtak, mert bevallottan a nemzeti szocializmus uralomra jutása 10. évfordulójának méltó megünneplésére készült. A szépség és a szörnyeteg (La belle et la bête, 1946 F) régi történetének feldolgozását természetesen nem ilyen szempontok vezették. Egy klasszikus tündérmese elevenedett meg Jean Cocteau átiratában, a ►

Magyarszerző Jean Marais-val és Josette Day-jel a főszerepben. (Az új tv-változatot nagy sikerrel vetítik világszerte, a belőle készült regény magyarul is megjelent.) A hidegháborús időszak azonban nem kedvezett a tündérmeséknek. Az emberek a világuirt és a berlini falat figyelték, mint a sorsukra leginkább befolyással bíró két tényezőt. A külső térből érkező szörnyek és a szovjet kémek felkutatása és megsemmisítése túl sok energiát emésztett föl, a fantasyra már nem futotta filmek erejéből.

Herkules minden mennyiségben

Az '50-es évek második felében végre aztán megmozdult az álolvív. Az előzmény, az amerikai történelmi, vallásos áhitattal teli szuperprodukciók hatalmas sikere volt, lásd A tízparancsolat (The Ten Commandments, 1956), Ben-Hur (1959) stb. Ezt megfogalolvá sorozatban kezdték el készíteni a római kori vagy bibliai témájú filmek, amelyek egy részét Olaszországban, az eredeti helyszíneken vették fel. Ma már nem tudni, melyik olasz filmes fejből pattant ki az isteni szikra, de tény, hogy felgyújtotta képzeletüket: ezt ők is meg tudják csinálni – olcsóbban. Így kezdődött meg a mitológiai hősök aprópénzre váltása, melynek keretében az összes ismert és ismeretlen figuráról (például Herkules, Maciste, Ursus, Jason, Odüsszeusz és még sorolhatnánk tovább) filmek tucatjait forgatták. (Csak Herkules-film 26 készült 8 év alatt.) Voltak, akik egyszerűen lefitymálták ezeket a filmeket (néhányeket teljes joggal), de akadtak, akik veszelés irányzatra gyanakodtak, mondván, hogy a közönség az erős férfiak, hősök, tulajdonképpen az irracionális s ezért veszedelmes mítoszok felé fordul. „A jelenség azt mutatja, hogy visszatérőben vagyunk a személyiség, a szuperhős értékeléséhez” – mondta Vittorio Spinazzola, aki először foglalkozott kritikai szempontból a Herkules-jelenséggel. (Munkájának címe: Herkules a filmvászon meghódítására indul, 1963) „De ez nem azt jelenti, hogy negatív folyamatról van szó. Nem értek egyet azzal, aki szerint a

hőskultusz egyenlő a fasizmusallal.”

Mi történt egymillió évvel ezelőtt?

Ez a Herkules-örület, vagyis az olasz (ál)történelmi filmek diadalmenete 1964-ig tartott. Akkor azután, úgy alkonyattájt, esernyőjét „meglovagolva” a keleti szél hátán megérkezett a Cseresznye-fa utcába az új dadus, a csudálatos Mary, s ettől kezdve minden megváltozott a Banks-házban. A közönség apraja-nagyja meg elalélt az elbűvölő Travers-könyv elbűvölő Disney-feldolgozásán, az elbűvölő Julie Andrews játéka láttán. Miközben a gyermekvilág hétéköznapi a tündérmesék varázslatával ötvözödték a Mary Poppinsban,

Excalibur, mondai kaland-alapfilm

addig Ray Harryhausen jóvoltából egymillió évet „repülhetünk” vissza az idősámítás kezdete előtti korbá (One Million Years B. C., 1966 GB). A nagy Ray szuperteljesítménye, az özőnvíz előtti őssallatok valóságú életre keltése, párvialaik megtervezése, a mozgásuk, harcuk koreográfiájának kidolgozása s megvalósítása a fantáziafilmek történetének legszebb pillanatai közé tartoznak. Itt kapott helyet Szindbád is, az Ezeregyéjszaka meséinek kalandos utazója, akivel ugyancsak Harryhausen kötött egy életre szóló

barátságot. (1957–77 között 3 Szindbád-filmet készített, valamennyi a műfaj gyöngyszeme.) S hogy a műfajt lehet elvontabb, magasabb szinten is üzni, példa rá Jean-Luc Goddard szívődlegesítő moziinfernoja, a vájtszemű kritikusok olvadáspontját (t.i. a gyönyörtől) próbára tevő *Weekend* (1967 F-I), valamint a méltán a legjobbak közé rangsorolt Fellinimű, a *Satyricon* (1968 I-F-D).

A heroikus rém-, kaland-, mesefilmek évtizedei

A '70-es évek kezdetére is a fajsúlyosabb darabok nyomták rá bélyegüket, kezdve az öreg mester, Luis Bunuel szürrea-

Spielberg fantáziája: Az elveszett frigyláda fosztogatói

Mary Poppins
a tündéri tündérmese

lista látomásától, *A burzsoázia diszkrét bájától* (Le charme discret de la bourgeoisie, 1972 F) Kurt Vonnegut tudatosan mítoszromboló, ízig-vérig anti-regényének – *Az ötös számú vágóhíd* (Slaughterhouse Five) – ízig-vérig profi filmes feldolgozásáig (1972). Ekkortájt kezdte meg Peter Weir színre-lépésével az ausztrál fantasztikus film is a hosszú menete-lését, hogy azután az évtized végére rászabadítsa *Őrült* (Mad) Maxot (1979) a világra, s meghatározó irányzattá nője ki magát. És akkor még nem is beszéltünk az angolok két nagyágyújáról, az alpári humorral és elementáris őstehet-séggel megáldott Monthly Python csapatról és a televízi-óból a mozi meghódítására in-duló *Muppet Show*ról (The Mup-

pet Movie, 1979). A sort a hús-vér figurává, mondhatni Robin Williamsszé vedlett rajzfilmfi-gura, *Popeye* (1980) zárta.

A következő évtized a fan-tasy addig még sohasem látott méretű előretörését hozta. Szinte valamennyi ágában alapfilmet születtek: lásd *A ti-tánok harca* (Clash of the Ti-tans, 1981 GB, mitologikus színezetű kalandfilm), a *Sárkányölő* (Dragonslayer, 1981, rémmese), az *Excali-bur* (1981 EIRE, mondai ka-landfilm), *A tűz háborúja* (Quest for Fire, 1981 F-CDN, őskori fantázia), *Az elveszett frigyáda fosztogatói* (Raiders of the Lost Ark, 1981, fan-

Őskori kaland:
A tűz háborúja

tasztikus kalandfilm) és persze a *Conan, a barbár* (Conan the Barbarian, 1981), a hero-ikus mozifantázia diszpélda-nya. A példaképeket hihet-ten gyorsasággal és mennyi-ségben követték az utánza-tok, megannyi pocsék, közé-pes vagy éppen jó történetek; újraéledt Herkules (Mr. Uni-verzum, azaz Lou Ferrigno megint nekiállhatott suvickol-ni az izmait), útnak indult az Ator-széria, de színre lépett a *Vörös Szonja* is (Red Sonja, 1985), hogy az olyan szoká-sos olcsó olasz produkciókról már ne is beszéljünk, mint pél-dául a *Gunan, a barbár* (Gu-nan il guerriero, 1982) vagy a *Thor, a bosszúálló* (Thor il ven-dicatore, 1983). És ez csak a heroikus fantáziafilmekek hullá-ma!

Menekülés a hamis megváltásba?

„Herkules mint posztmodern hős?” – kérdezi Sergio Cor-bucci, az egyik legkelendőbb olasz rendező. – „Ez a szo-ciológusok dolga” – adja meg rá rögtön a feleletet. – „Szerin-tem azért jött divatba, mert a fiatalok erősek, nagyok és egésszesegek akarnak lenni.”

„Amióta a szuperhősök vég-zetes és fasisztoid formát öltöt-tek (Conan), tárgyalanná vált a racionális felvilágosítás és a preracionális mítoszok közötti dialektikus kapcsolatot boncol-gató kérdés is – vallják a kriti-kusok. A rajongók egyszerűen a visszafelé irányuló menekülés világát akarják átültetni a való-ságba. A „Kard és boszorkány-ság”-híveket tömörítő számos klub klánnak nevezi magát, s közöttük hierarchikus rend ural-kodik. „A társadalomról szőtt ál-muk egyértelműen antidemok-ratikus.” Hogy mit jelent ez konkrétan? „Minden nagyszerű-en hangzó, organisztikus, arká-dikus, faunszerű fantáziaszüle-mény nem más, mint hamis megváltást hirdető tiráda, me-nekülés az elől, amit a valóság könyörtelenül megkövetel. Ez élet mint kozmikus jelenség megénekelése egyike azoknak az utaknak, amelyek kikerülnek a kemény tényyszerűségeket. Az Exalibur – az erőltetett művészi igénye ellenére – sem más, mint a menekülő lélek agyoncifrázott templomtánca. A misztikusan suttagó elragadtatás célja, hogy elvonja az embert a társadalmi konfliktusoktól, s az ily módon átadja magát a preracionális mítoszok gyönyörűségének.”

Ez van, kérem szépen! S a legérdekesebb az egészben, hogy a Die Welwochéból idé-zett cikk szerzőjének tökélete-sen igaza van! Mert az *Exca-libumak*, *Conannak*, *Herkules-nek*, a *Sárkányölőnek*, *Őznak* és *Indiana Jonesnak* meg a többi fantasztikus kalandhős-nek éppen az a célja, hogy el-vonja az embert a (hétköznapi) társadalmi konfliktusoktól, hogy az ily módon átadja ma-gát a fantázia birodalmában való kalandozás gyönyörűsé-gének. Mert a fantasy minde-nekelőtt elbűvölő, szórakoz-tatni s – nagyzoljunk? – időn-ként elgondolkodtatni akar!

Szilágyi G. Gábor

B.B.

A kihívás

A csábító tincsekből göndörített konty, a túsarak, mely fölkelte a vágyat, a formákat érvényre juttató dekoltázs, mely a vállakat szabadon hagyja.

Meg a csupaszb villanások, az életerőtől duzzadó alsó és felső idomok látványa.

Brigitte Bardot ártatlan ajakbiggyeszítése olyan robbanást okozott az '50-es években, mint egy ajándéksomagba rejtett bomba.

Ma, majd két évtizeddel a visszavonulása után Brigitte mit sem vesztek a vonzerejéből és a jó alakjából, bár azért rajta sem múlt el az idő nyomtalanul, s a világhíres 48 centis dereka is vastagodott valamiképp azóta.

Az egykori szexszimbólum, Franciaország egyik legkelendőbb exportcikkje, a derék feleségek rémképe és házastársuk víziója – ahogyan Roger Vadim fogalmazta találoán: „A házassemberek képtelen vágya” – még ma is rendkívül népszerű, bár az állatok védelmében kifejtett tevékenysége nem mindenben keltett osztatlan egyetértést. „A hímveve inkább szociológiai jelenség – állítja. Françoise Maupin – és nem a filmkritikának köszönhető.” A színészi játékról sohasem készültek hosszas elemzések, annak ellenére, hogy nem egy tisztességes alakítást nyújtott a legjobb francia rendezők irányítása mellett. Az embereket, különösen az újságírókat, mindig is elsősorban a magánélete, a róla szóló pletykák izgatták. „Rengegeteg hazugságot mondtak el rólam” – állítja Bardot, s valahol igaza is van. Ne szaporítsuk tehát a szószátyárok népes táborát, hanem próbáljunk meg reális képet festeni „a papa mozijának” egyik meghatározó egyéniségéről, aki a film és a videó révén örökre fiatal marad.

Brigitte Bardot egy felsőosz-

tálybeli párizsi családban született 1934. szeptember 28-án, 14 évesen, modellként kezdte pályafutását a mama szépségszalonjában, kamatoztatva a balettsziskolában szerzett tudását. Ma már nemigen tudni, hogy csipőringató tehetsége miatt vagy anyja kapcsolatai révén, de egyre keresettebb név lett a szakmában, sőt egy évre rá az ELLE magazin közölte róla az első címlapfotót. Ekkor ragadt rajta a B.B. rövidítés. (A szigorú apa mi-

naivája

att nem írták ki a teljes nevét.) Még mindig alig 18 éves, amikor leforgatta az első filmjét (A normandiai odú/Le trou normand), majd férjhez ment Roger Vadim filmrendezőhöz. Korai filmjei közül az első angol mozija, az Or-

vos a tengeren (Doctor at Sea, 1955) emelkedik ki, ez is elsősorban azért a jelenetért, melyben bájját a zuhanyzófüggöny (sem) takarja. A Warner Bros. cég vezetői talán még emögé is beláttak, egy hét évre szóló szerződést kínáltak neki, amit

ni, amikor színészi teljesítményének legjavát nyújtotta olyan filmekben, mint *Az igazság* (1961), az életének kálváriájáról szóló *Magánélet* (1968) vagy a *Viva, Maria* (1965), amely talán a legjobb filmje lett.

Ellentélelt mindez persze nem zavarta. Az újságírókat és a fotósokat végképp nem érdekelte. Azaz, nagyon is minden, ami kapcsolatban volt vele. Bardot haragszik rájuk, szerinte ők voltak azok, akik szinte végighajszolták őt az '50-es és '60-as éveken. „En azután megértem, mit jelent ügött vadnak lenni – engem ugyanis így kezeltek” – mondta egy interjújában. „Ami velem történt, az szinte embertelen volt, állandóan a nyomomban voltak a nemzetközi sajtó képviselői.” A sajtót vádolta második házasságának a felbomlásáért, sőt az általuk szinte kiprovokált öngyilkossági kísérletéért.

A '60-as évek második felében azután egy újfajta Bardot tűnt föl a színen. Combog erő csizmával, bőr miniszoknyával és széles bőrvél felszerelve a sztár tüzesen meglovagolta a Harley-Davidsonját. A közszemérem prédájául dobva B.B. a le nem igazott szexualitás(á)nak a jelképe, egy érett gyümölcs, mely kora közmoralját tökéletesen lerombolta. Nagyszájú, tehát provokátor, aki zavart kelt az öltözködésével, a viselkedésével, a túl illedelmes arcátlanásával. Ez a Bardot más, mint a korábbi. Másfél évtized kellett ahhoz, hogy a természetes ártatlanságot fölváltsa a tudatos szerepvállalás, önmaga másságának nyílt felvallalása. Közben elkövette élete talán legnagyobb tévedését, férjhez ment Günther Sachs iparmágnáshoz, a playboyok királyához. Mágis sem igazán érthető, hogyan bír ki egymás mellett ez a két eltérő jellem három évet. A látszat ellenére ugyanis Bardot visszahúzódo, a körülményekhez képest nyugodt magánéletet él a St. Tropez-i vil-

lájában. A környékbe még az „...Isten megteremtette...” alatt szeretett bele, s azóta is hűsége senki kitar mellett.

Botrányainak és sikereinek csúcsán, a '70-es évek elején B.B. váratlanul visszavonult. Hattyúdalai közül a legemlékezetesebb a Don Juan 1973 (1973), amelyet a régi társ, Vadim rendezett, s melyben egy biszexuális csábító szerepét alakította. A Jane Birkinnel készült montázsok java része különösen bevésődött az emlékezetekbe. Érdemes elgondolkodni visszavonulása okán. A '60-as évek vége, '70-es évek eleje a szexu-

azonban nem fogadott el. Helyette elkészítette a férjével az „...Isten megteremtette a nőt (et Dieu créa la femme, 1956).

A film kasszasiker lett, s egyben egy olyan sztár születésének a pillanata, akit két év-tizeden keresztül csak szexis cicababaként vagy a szex iszenis-jeként emlegettek. Ellentétben az amerikai pin-up göröklével, a vetítővászon hollywoodi vampijával vagy a puritán Alpokon túli cseppet sem puritán női csábítókkal, Bardot-ból elképesztő természetesség, közvetlenség és ártatlanság sugárzik. Ő a kivívás náivja!

Vadim megteremtette Bardot-t, Bardot pedig iskolát teremtett. A szülői nyílt rosszállása ellenére B.B. stílusa megfertőzte a tinédzsereket. A fiatal lányok úgy öltöztek, úgy fésülték a hajukat, mint Bardot, s melyikük ne álmódott volna arról, hogy olyan karcsú alakja legyen, mint neki, a kockás ruháról s a fejtetőre tűzött kontyáról már nem is beszélve. „Most már zavar, hogy olyan rosszul játszottam” – mondta Bardot korai filmjeiről. „A kezdet kezdetén nagyon sokat szenvedtem, tényleg úgy kezeltek mindenki, mintha én a semminél is kevesebb lennék.” Tényleg így volt, filmjével még a Vatikánt is megbotráncoltatta, amely a Gonosz megtestesülését, a férfi megkísértőjét látta benne.

A falrengető sikert és a botrányos fogadtatást követően azonban szétváltak útjaik. 1959 – egy új házasság (Jacques Charrier-rel), s egy újabb világsiker, ezúttal egy merőben szokatlan alakítással. A *Babette háborúba megy* című, a második világháborúban játszódó antifasiszta vigjáték hőssé váló prostituáltja megmutatta, komédiázni is tud, ha kell. Rosszakarói, bosszúálló irigyei alattomosan replikáztak, hogy rossz színésznő. Kissé nevetéges volt ezt olyankor hallani.

Visszavonulását követően egyetlen törekvése az állatok védelme lett. 1976-ban létrehozta az Állatvédő Egyesületét, amely a veszélyeztetett állatfajok megmentését tűzte ki célul maga elé. „Most már tudom, hogy az a valódi (ti. a filmvilág szexbombája) nem voltam igazán én” – mondta erről. „Mióta célja van az életnek, egészen másképp érzem magam... (de) nem volt értelmetlen a hírnév utáni hajszám, ha ezt egy jó cél érdekében felhasználhatom.”

B. B. az állatvédelmi tevékenységét leszámítva gyakorlatilag eltűnt a világ elől. Magas kőfállal körülvett villájába csak ritkán jutnak be a még mindig kíváncsi fotósok és újságírók. Ritka nyilatkozataiban már nyomra sincs a múltbéli konformista

fiatal lánynak. „Gyűlölöm az emberiséget. Egyre kevesebb a normális ember, teljes a dekadencia. A szépség keresése helyett az emberek a visszataszítót keresik: a piros haját, a leborotvált fejeket...” (Le Figaro, 1986) Ez sokak szemében provokatív szentbeszédnek tűnik egy olyan híresség részéről, aki az avantgardista stílusával maga is hozzájárult a tűz felszításához. Am e fordulat ellenére Bardot mindig is Bardot lesz, az erőitől duzzadó külön, aki mindig csak önmaga tud lenni, számítás és szemérmelenség nélkül. Egy csodálója mondta róla, aki talán megértette lényegét: „Ennek a fiatal teremtnének értékes egyszerűsége van.” A csodálóját Charles de Gaulle-nak hívták.

Magyarországon bemutatott filmjei:

A nagy hadgyakorlat (Les grandes manoeuvres, 1955) r: René Clair
Babette háborúba megy (Babette s'en va-t-en guerre, 1959) r: Christian-Jacque

Az igazság (La verité, 1960) r: Henri-Georges Clouzot

Magánélet (Vie privée, 1961 F-I) r: Louis Malle

Viva Maria (1965 F-I) r: Louis Malle

Himnem-nőnem (Masculin-féminin, 1965) r: Jean Luc Godard (Filmműzeum)

Shalako (1968 GB-E) r: Edward Dmytryk (TV)

A medve és a baba (L'ours et la poupée, 1969) r: Michel Deville

Olajkeresők (Les Pétroleuses, 1971) r: Christian-Jacque

**Speciálisan kialakított
márkaszervizeinkben
JVC, Siemens,
Goldstar, Samsung, Fisher
és még sok más típusú
szórakoztató
elektronikai termék
javítását vállaljuk.**

**Hangátalakítás,
áthangolás
a legkorszerűbb
technológiával.**

ELSZÖV
ELEKTROMOS SZÖVETKEZET
Budapest

Bp. VII., Király u. 19.

Tel.: 1225-252

Bp. X., Pongrác u. 9.

Tel.: 1575-634

Színes, szinkronizált
amerikai krimi, 1991.

SHAKMA

Qest Entertainment

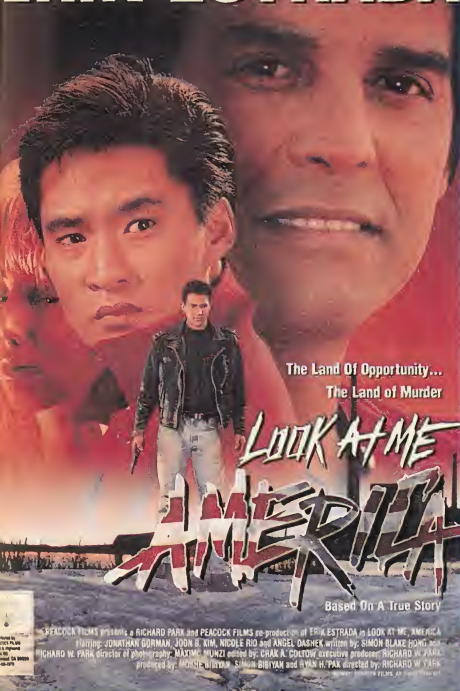

Nézz rám, Amerika

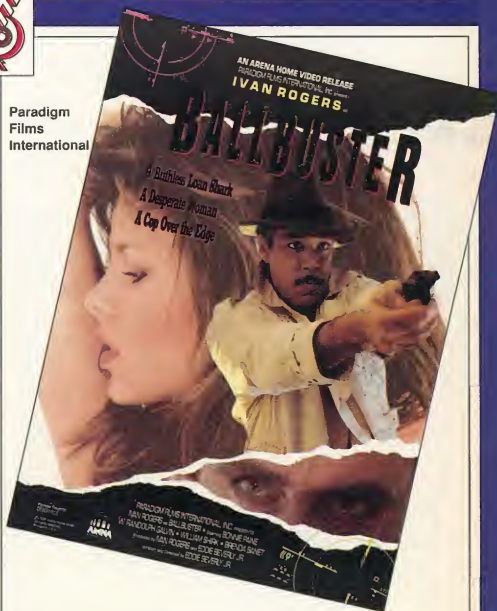
Színes, szinkronizált amerikai film, 1991.

Peacock Films

ERIK ESTRADA

Paradigm
Films
International

Könyörtelen

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm, 1989.

A VIDEORENT KFT. címe: 1043 Budapest IV., Tavasz u. 4.
Tel.: 169-6040. Nyitvatartás 9-től 16 óráig.
Üzlet: VIDEO NIVÓ 1081 Budapest, Köztársaság tér 10.
Telefon: 113-9837

Videoberekendezések
javítása,
áthangolása,
színes televíziók
áthangolása,
valamint
HI-FI berendezések
áthangolása
és javítása,

VIII., József krt. 38.
Tel.: 1141-216

Nyugati
készülékek
szervíze.
Videó-,
és HI-FI
berendezések
javítása,
áthangolása.

VI. Teréz krt. 94.
Tel.: 1311-129

Hazai és külföldi garanciális és készpénzes
fekete-fehér és színes televíziók,
videomagnetofonok javítása, műholdvevők
és posta; AM-mikro rendszerek telepítése.

XV. Frankovics M. u. 57-63. Tel.: 1635-225

Semmi kétség! A RÁVISZ a segítség!

MAGNEW®

MANUFACTURING & TRADING Co., Ltd.
H-1103 Budapest, Gyömrői út 60-62.
Telefon: 1574888, Tel./Fax: 1470371

ÖRÖK HŰSÉGET ÍGÉRÜNK

A MAGNEW a VHS kazetták
új generációját kínálja Önnek.

VIDEO TERESA ORŁOWSKI

CÉG KIZÁRÓLAGOS MAGYARORSZÁGI FORGALMAZÓJA
ajánlja az alábbi szinkronizált vagy feliratos filmeket:

1. Táncoló angyalok	15. Tiltott vágy	26. Beverly Hills
2. Mr. Milliárd	16. Bűn és álmom	mocsarában
3. Erotikus mulató	a szép Desiree	27. Botrány
4. Orgia Berlinben	17. Duzzadó izmok	a szexklubban
5. Van, aki forrón szereti	18. Braziliai csábítások	28. Francia gyűjtemény
6. Olajpankráció	19. Desiree,	Lady Domina
7. Foxy boving	a szerelem bajnoka	30. Foxy Lady Nr. 1.
8. Érett gyümölcsök	20. Rosszszék születni	31. Desiree és társai
9. Cicciolina Nr. 1.	21. Marilyn I.	32. Szerellem olasz módra
10. Vörös telefon	22. Marilyn II.	33. Római kaland
11. Szerellemre születtek I.	23. Izgó hálósobák	34. Láb-szépségszereny
12. Szerellemre születtek II.	24. Teresa, a férfifaló	35. Kirándulás
14. Billió dollár úr kedvesei	25. Szelid szemű bestiák	a szerelem szigetére

**Viszonteladóknek
és magánszemélyeknek:**
1–10. sorszám között 1 100,- + ÁFA
11–36. sorszám között 1 300,- + ÁFA
Utánvét esetén plusz postaköltség
Viszontkölcsönzőknek
1 500–4 000 Ft + ÁFA
A filmek kölcsönözhetőek:
Budapest,
III. Tóga u. 8.; XXI., Erdősor u. 36.
és XVIII., Havanna u. 50.

A kazetták megvásárolhatók hétköznap 9–17 óráig
1062 Budapest, Andrássy út 107. Tel./fax: 141-5886

MEGRENDELŐLAP

CÍMÜNK: 1062 BP., ANDRÁSSY ÚT 107.
A megrendelőlapot kitöltve, címmel ellátott
borítékban kérjük elküldeni. Köszönjük.

KAZETTA CÍME:	DARAB

Név:
Utca, házsz.:
Helység: Ir. szám:
Kérjük nyomtatott betűvel kitölteni!
Dátum: Aláírás:

Django visszavág
Django stríkes agáin

A jól ismert hős, aki koporsóban tartja fegyverét, ismét visszatér...

Főszereplők: Franco Nero, Donald Pleasence, Christopher Conelly
96 perc

Fiatalok, szépek és talán gazdagok

(Giovanni, belle...
probabilmente ricche)

Egy kisvárosban él négy barátnő. Három közülük férhez ment, a negyedik – akit számára vesz a város – külföldre távozott. Am meghalt, s végrendeletében jelentős összeget hagyott a három barátnőre, azzal a feltétellel, hogy legyenek hűtlenek férjükhöz...

Szines, magyarul beszélő
olasz vígjáték
Főszereplők: Nadia Cassini,
Carmen Russo, Olivia Link
90 perc

"Fino all'età 90"
GORDIUSZ 19

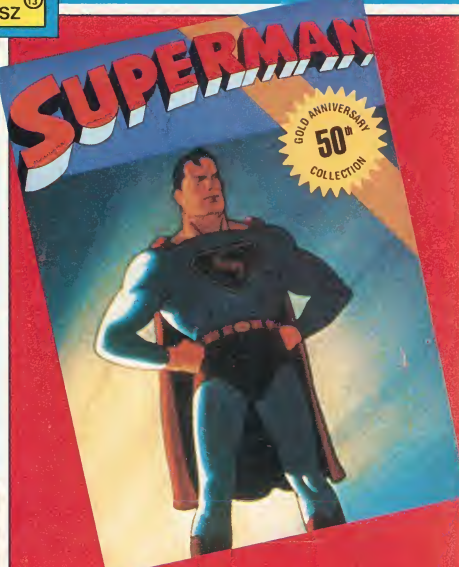

(Killer Nun)

Egy apáca meggyónja idős emberekkel szembeni gyűlöletét és örömét a gyilkolásban. A film egy megtörtént bűnügy feldolgozása.

Főszereplők:
Anita Ekberg,
Alida Valli,
Lou Castel
89 perc

**A gyilkos
apáca**

SUPERMAN

GOLD ANNIVERSARY
50th
COLLECTION

Figyeld az eget! Az egy madár ott? Vagy egy repülő?
Nem! Ő Superman!

Amerikai rajzfilm
50 perc

CALIFORNIA

Lee tábornok megadja magát, s ezzel befejeződik az amerikai polgárháború. Útban hazafelé a két volt déli foglyot, a fiatal Californiát és barátját, Willy Prestont szövetséges katonák támadják meg és lopással vádolják. Willyt meg is ölik...

Szines, magyarul beszélő olasz western
Főszereplők: Giuliano Gemma, Miguel Bose, William Berger
105 perc

(America Exposed)

Az Ez Amerika rendezőjének új alkotása bepillantást nyújt az utcalányok és rablógyilkosok, a volt CIA-ügynökök és az exkluzív klubok világába...

Szines, hangbemondásos és felírt amerikai dokumentumfilm
Írta és rendezte: Mark Benjamin
103 perc

„Férfiak a 90”

GORDIUSZ 13

(The Executors)

Három ismeretlen férfi szerzi meg a fakeszt-be rejtett heroinszákmányt, a szicíliai nagyfőnök ajándékát a San Franciscó-i halásznak. A főnök ártatlannak vallja magát és megbízza unokaöcsét, hogy keresse meg a bűnösöket...

Szines, magyarul beszélő olasz kalandfilm
Főszereplők: Roger Moore, Stacy Keach, Ivo Garrani
105 perc

The executors

Szicíliai kereszt

A

GORDIUSZ 13

Kft.

őszü újdonságaival tovább bővíti a műsoros videokazetták kínálatát. Havonta rendszeresen jelenteti meg új műsorait. Kölcsönzők számára a játékfilmek ára 2000 forint (plusz ÁFA). A kft. hamarosan megkezdí a műsoros kazetták eladását a lakosság számára is: a kazetták ára nem éri majd el az ezer forintot!

A

GORDIUSZ 13

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. címe: 1143 Budapest, Népszádion út 97. Tel.: 142-95-99/26. Tel. / fax: 132-89-77

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

VADÁSZAT A VÖRÖS OKTÓBERRE

© 1990
Paramount Pictures Corporation
All rights reserved

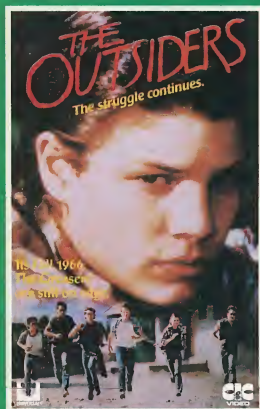
SZOLID MOTOROSOK

© 1990
By Paramount Pictures
All rights reserved

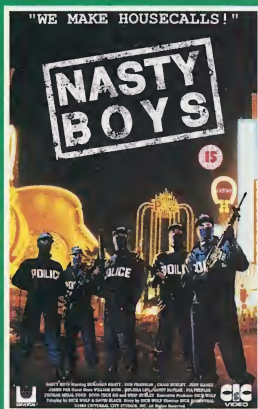
HIGGY NEKI, HISZ ZSARU

© 1990
By Paramount Pictures
All rights reserved

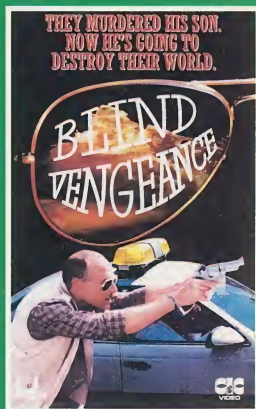
KÍVÜLLÁLLÓK BANDÁJA

© 1989
Papazian-Hirsch Entertainment, L.P.
All rights reserved

DROGHÁBORÚ LAS VEGASBAN

© 1989
Universal City Studios, INC.
All rights reserved

VÉRBOSZÚ

© 1990
By MTE, INC.
All rights reserved

A Paramount Communications Company

DUNA FILM VIDEO A CSÚCSON!

1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

